

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Tiedonantoja</i>	
	Komissio	
2003/C 36/01	Euron kurssi	1
2003/C 36/02	Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan keskuspankille – Vuosi euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotosta	2
2003/C 36/03	Menettelyn aloittamista koskeva ilmoitus Kiinan kansantasavallasta peräisin olevaan glyfosaattiin sovellettavien polkumyyntitoimenpiteiden päättymistä koskevan ja välivaiheen tarkastelun vireillepanosta	18
2003/C 36/04	EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisen valtiontuen hyväksyminen – Tapaukset, joita komissio ei vastusta	22
2003/C 36/05	Menettelyn aloittaminen (Asia COMP/M.2947 – Verbund/Energie Allianz) ⁽¹⁾	24
2003/C 36/06	Ennakoilmoitus yritys keskittymästä (Asia COMP/M.3081 – Michelin/Viborg) ⁽¹⁾	25
2003/C 36/07	Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää (Asia COMP/M.2917 – Wendel-KKR/Legrand) ⁽¹⁾	26
2003/C 36/08	Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää (Asia COMP/M.3052 – ENI/Fortum Gas) ⁽¹⁾	26
2003/C 36/09	Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää (Asia COMP/M.2881 – Koninklijke BAM NBM/HBG) ⁽¹⁾	27

II *Valmistavat säädökset*

.....

Ilmoitusnumero

Sisältö (jatkuu)

Sivu

III *Tiedotteita*

Komissio

2003/C 36/10	Euroopan komission julkaisema Ehdotuspyyntö Asia Urbs -ohjelmaa varten	28
2003/C 36/11	Euroopan komission julkaisema Ehdotuspyyntö Aasian tietotekniikka ja viestintä -ohjelmaa (Asia IT & C) varten	30

Oikaisuja

2003/C 36/12	Oikaistaan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2000 – Kertomus yleiseen talousarvioon liittyvistä toimista ja toimielinten vastaukset (EYVL C 359, 15.12.2001)	32
--------------	---	----

I

(Tiedonantoja)

KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾

14. helmikuuta 2003

(2003/C 36/01)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,0793	LVL	Latvian latia	0,6246
JPY	Japanin jeniä	130,04	MTL	Maltan liiraa	0,4215
DKK	Tanskan kruunua	7,4318	PLN	Puolan zlotya	4,161
GBP	Englannin puntaa	0,6677	ROL	Romanian leuta	35217
SEK	Ruotsin kruunua	9,1066	SIT	Slovenian tolarina	231,2224
CHF	Sveitsin frangia	1,4692	SKK	Slovakian korunaa	41,972
ISK	Islannin kruunua	83,58	TRL	Turkin liiraa	1795000
NOK	Norjan kruunua	7,5355	AUD	Australian dollaria	1,8186
BGN	Bulgarian leviä	1,9527	CAD	Kanadan dollaria	1,6393
CYP	Kyproksen puntaa	0,58028	HKD	Hongkongin dollaria	8,4179
CZK	Tšekin korunaa	31,387	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,9549
EEK	Viron kruunua	15,6466	SGD	Singaporin dollaria	1,8929
HUF	Unkarin korinttia	245,45	KRW	Etelä-Korean wonia	1298,99
LTL	Liettuan litiä	3,4522	ZAR	Etelä-Afrikan randia	9,0055

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE, EUROOPAN PARLAMENTILLE, TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE JA EUROOPAN KESKUSPANKILLE**Vuosi euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotosta**

(2003/C 36/02)

1. TIIVISTELMÄ

Lähes vuosi on kulunut euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotosta, ja eurosta on tullut osa EU:n kansalaisten jokapäiväistä elämää.

Marraskuussa 2002 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan enemmistö EU:n kansalaisista on tyytyväisiä euroon. Vain yksi henkilö kuudesta pitää euron käyttöä jossain määrin vaikeana. Kansalaisten suuri enemmistö tottui käteiseen eurorahaan nopeasti: 92,8 prosenttia pitää euroseteleiden käsittelyä helppona eikä kahdella kolmasosalla ole vaikeuksia kolikoiden kanssa. Valtaosa EU:n kansalaisista katsoo, että arvoltaan erilaisia seteleitä (83,7 %) ja kolikoita (53,5 %) on juuri oikea määrä.

Kansalaiset tuntevat hyvin muiden euroalueen valtioiden kolikot. Kasvava osuus kolikoista on "ulkomaisia" erityisesti rajaseuduilla, suurkaupungeissa ja turistikohteissa. Kolikoiden erilaiset kansalliset kääntöpuolet herättävät kiinnostusta, ja 92,6 prosenttia tutkimukseen vastanneista totesi, että kolikoiden erilaisuus ei aiheuta heille vaikeuksia. Monet ovat alkaneet kerätä näitä erilaisia kolikkosarjoja. Keräilijät kiinnostuivat myös eurokolikoiden 80:sta "aidosta" keräilykappaleesta, jotka laskettiin liikkeeseen jäsenvaltioissa vuoden 2002 aikana. Niitä ei ole tarkoitettu tavallisiksi maksuvälineiksi.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto on vaikuttanut euron käyttöön myös euroalueen ulkopuolisessa Euroopassa ja muualla maailmassa. Eurooppalaiset matkailijat suosivat euron käyttöä maailmalla, mikä edistää tätä kehitystä: 53 prosenttia matkalle lähtijöistä ottaa euroja mukaansa lähtiessään euroalueen ulkopuolelle, kun taas dollareita ottaa mukaansa vain 16 prosenttia matkailijoista. Näyttää siltä, että käteinen euroraha hyväksytään yleisesti maksuvälineeksi kolmessa euroalueen ulkopuolisessa jäsenvaltiossa (Tanska, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta) sekä 12:ssa liittymistä valmisteleivassa valtiossa, tosin yleensä vain pääkaupungeissa ja turistikohteissa. Jotkut kauppiat ilmoittavat hinnat myös euroina. Balkanin alueella esimerkiksi Montenegrossa ja Kosovossa euroa käytetään paikallisena rahana aiemmin käytetyn Saksan markan sijasta. Euron käyttöönotolla on ollut vähäisempiä vaikutuksia myös muilla mantereilla. Euro on korvannut Ranskan frangin sen merentakaisissa departementeissa, jotka kuuluvat Euroopan unioniin, vaikka ovat maantieteellisesti sen ulkopuolella. Tämän lisäksi euro hyväksytään maksuvälineeksi joidenkin Amerikan, Aasian ja Afrikan valtioiden turistikohteissa. Myös hinnat esitetään joskus euroissa paikallisen valuutan rinnalla.

Joissakin maissa kansalaiset arvelevat hintojen nousseen merkittävästi euron käyttöönoton myötä. Tätä ei ole kuitenkaan pystytty todistamaan. Hintojen kehityksestä tehty yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksiin perustuva yksityiskohtainen tilastoanalyysi osoittaa, että euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotto on nostanut hintoja 0,0–0,20 prosenttia. Tarkempi analyysi osoittaa, että inflaationäkemys poikkeaa selvästi todellisesta hintakehityksestä. Tämä johtuu joidenkin usein ostettujen tavaroiden ja palvelujen merkittävistä hinnannousuista, ja on selvää näyttöä siitä, että hintoja on korotettu palvelualoilla erityisesti ravintoloissa, hotelleissa, baareissa jne. Kuluttajat ovat muodostaneet näkemyksensä tutttujen tuotteiden hintakehityksen perusteella.

On toistaiseksi epäselvää, onko käteisen eurorahan käyttöönotto vaikuttanut kansalaisten maksukäyttäytymiseen. Muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan käyttö on lisääntynyt selvästi vuoden 2002 aikana, mutta se ei luultavasti johdu vain euron käyttöönotosta. Pankkiautomaateista tehtyjen käteisnostojen keskimääräinen summa näyttää myös kasvaneen.

Äskettäin tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan EU:n kansalaiset opettelevat ajattelemaan hintoja euroina, mutta eivät vielä läheskään aina onnistu siinä. Kuluttajista 42,2 prosenttia laskee hinnat euroina, mutta tämä osuus laskee 12,5 prosenttiin tärkeissä ostoksissa (esim. talo tai auto), joiden arvon useimmat ihmiset vielä hahmottavat mielessään kansallisessa rahassa. Kauppiat käyttävät hintoja merkittävästi yhä vanhaa kansallista valuuttaa euron rinnalla, koska tietyt kuluttajaryhmät pitävät sitä tarpeellisena. Hiukan yli puolet (50,6 %) kuluttajista toivoo, että kauppiat eivät käyttäisi hinnoittelussa euron rinnalla enää vanhaa kansallista rahaa, mutta 47,2 % kuluttajista pitää tätä käytäntöä tarpeellisena. On huomattava, että pitkään jatkuvalla kahden rahayksikön käytöllä voi olla myös kielteisiä vaikutuksia, koska se viivästyttää ihmisten tottumista euron käyttöön. **Kauppa- ja kuluttajain EuroCommerce ja komissio suosittavat, että vähittäiskaupassa luovutaan vanhan kansallisen rahan käytöstä hinnoittelussa 30. kesäkuuta 2003 mennessä**, ja asiakkaille tiedotetaan asiasta hyvissä ajoin. Samaa käytäntöä suositetaan muillekin aloille, joilla entistä kansallista rahaa käytetään yhä euron rinnalla. Entistä kansallista rahaa käytetään edelleen esimerkiksi yritysten laskuissa ja rahoituslaitosten asiakkaille lähettämässä tiliotteissa.

VUOSI EUROSETELEIDEN JA -KOLIKOIDEN KÄYTTÖNOTOSTA

TIETOJA EUROALUEELTA

LOKAKUU 2002

	Setelit	Kolikot
Liikkeessä oleva käteisraha		
Seteleiden ja kolikoiden lukumäärä	7,42 miljardia	38,2 miljardia
Seteleiden ja kolikoiden kokonaisarvo	320,9 miljardia euroa	11,9 miljardia euroa
Kokonaisarvo suhteessa BKT:hen	4,54 %	0,17 %
Asukaskohtaiset tiedot		
Lukumäärä henkeä kohti	24,7 seteliä	126,5 kolikkoa
Keskimääräinen arvo henkeä kohti	1 062,8 euroa	39,4 euroa
Suosituimmat setelit ja kolikot		
Lukumäärä (% kokonaismäärästä)	50 euroa (28,8 %)	1 sentin kolikko (17,4 %)
Kokonaisarvo (% kokonaismäärästä)	50 euroa (33,4 %)	2 euroa (39,8 %)
Metallirahojen keräilykappaleet (*)		
Liikkeeseen laskettujen kolikoiden lukumäärä		80 (30 kultakolikkoa, 50 hopeakolikkoa)
Pienin arvo		25 senttiä
Suurin arvo		400 euroa

(*) Keräilykappaleiden tiedot koko vuodelta 2002.

2. JOHDANTO: EUROON SIIRTYMINEN ONNISTUI ERINOMAISESTI

Nyt on kulunut vuosi euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotosta, ja eurosta on tullut osa jokapäiväistä elämäämme. Tässä tiedonannossa käsitellään euroon liittyviä käytännön kysymyksiä, erityisesti euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöä. Se on jatkoa komission tiedonannolle (KOM(2002) 124, 6. maaliskuuta 2002), jossa tarkasteltiin käteisen eurorahan käyttöönoton alkutaivalta. Yhteisen rahan taloudellisia vaikutuksia euroalueeseen kuuluvissa kahdessatoista jäsenvaltiossa ei käsitellä tässä asiakirjassa vaan sitä on tarkasteltu komission tiedonannossa "Euroalue maailmantaloudessa: kolme ensimmäistä vuotta" (KOM(2002) 332, 19. kesäkuuta 2002). Euron käyttöönotto on myös tärkeä vaihe sisämarkkinoiden toteuttamisessa. Tulevassa tiedonannossa "Sisämarkkinat – 10 vuotta ilman rajoja" kerrotaan tästä merkittävästä saavutuksesta.

3. EUROALUEELLA LIIKKEESSÄ OLEVAT EUROSETELIT JA -KOLIKOT

3.1 Setelit

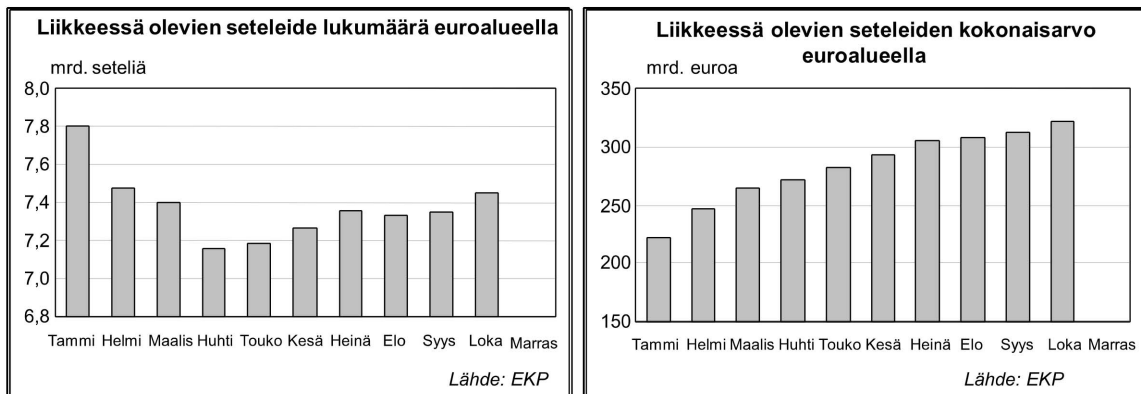
Euroalueen kansalliset keskuspankit laskivat vuoden 2002 tammiukuun alussa liikkeeseen noin 7,8 miljardia euroseteliä. Liikkeessä olevien seteleiden määrä väheni kevääseen mennessä 7,16 miljardiin ja kasvoi sen jälkeen tasaisesti lokakuun loppuun mennessä 7,42 miljardiin seteliin (ks. jäljempänä kuvio 1)

Seteleiden määrän väliaikainen vähentyminen johtui ensinnäkin ennakkojakelun aikana muodostetuista suurista varastoista, joilla haluttiin taata euron sujuva käyttöönotto. Useimmat pankit ja kauppiat tilasivat runsaasti seteleitä, koska tarvittavaa määrää ei voitu arvioida tarkasti. Ylimääräiset setelit palautuivat myöhemmin keskuspankkeihin. Toisaalta kauppiat olivat si-

toutuneet antamaan vaihtorahat yksinomaan euroina, ja monet kansalaiset vaihtoivat kauppoissa kansalliset rahansa euroiksi (maksamalla pienen ostoksen isolla setelillä). Kauppiat tarvit-

sivat siis normaalia huomattavasti enemmän seteleitä, koska sisään tulevaa kansallista rahaa ei voitu antaa edelleen vaihtorahaksi.

Kuvio 1

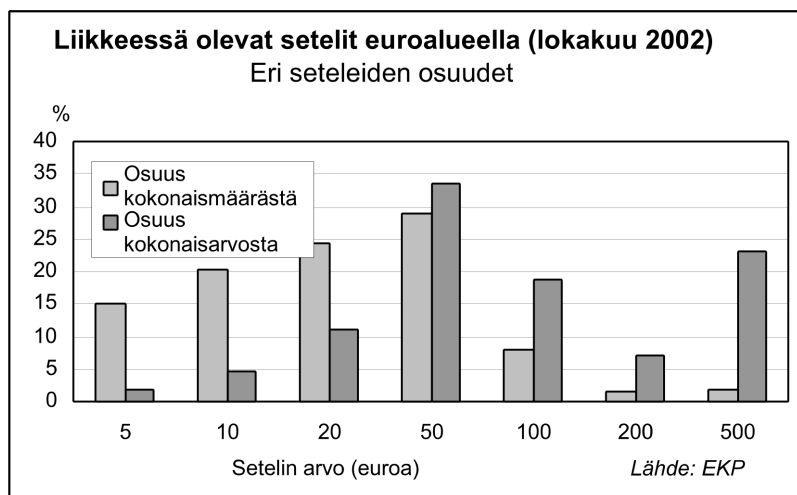

Liikkeessä olevien seteleiden kokonaisarvo oli tammikuun 2002 lopussa 221,5 miljardia euroa ja lokakuun lopussa 320,9 miljardia euroa. Seteleiden lukumäärä ja kokonaisarvo ovat kehittyneet eri tavalla, mikä johtuu pääasiassa siitä, että ennakkojakelun ja rinnakkaiskäytön aikana keskityttiin erityisesti pienten setelien jakeluun. Keskuspankkeihin palautui sittemmin pieniä seteleitä, koska niitä oli ilmeisesti laskettu liikkeeseen liikaa.

Asukasta kohti oli lokakuun lopussa liikkeessä 24,7 seteliä, joiden arvo oli 1 062,8 euroa. Liikkeessä olevien seteleiden kokonaisarvo oli 4,5 prosenttia suhteessa koko euroalueen bruttokansantuotteeseen.

Kuviossa 2 esitetään liikkeessä olevien euroseteleiden jakautuminen setelin arvon mukaan euroalueella lokakuun lopussa.

Kuvio 2

Yleisin seteli sekä lukumäärän että kokonaisarvon puolesta on 50 euron seteli, jonka osuus kaikkien liikkeessä olevien seteleiden kokonaisarvosta on kolmannes. Useimmissa maissa se on yleisin pankkiautomaatista saatava seteli. Tämä vastaa käteistä rahaa käyttävien mieltymyksiä ja ostoksiin tavanomaisesti käytettävää rahasummaa. Toiseksi yleisin on 20 euron seteli, jonka

osuus seteleiden kokonaismäärästä on lähes neljännes. Kokonaisarvolla mitattuna 500 euron seteli on kuitenkin toisella sijalla. Kahden arvoltaan suurimman setelin (200 ja 500 euroa) osuus kaikista liikkeessä olevista seteleistä on vain 1,5 (200 euroa) ja 2 (500 euroa) prosenttia.

Erityisesti Italiassa ja Kreikassa on käyty jonkin verran julkista keskustelua yhden ja kahden euron seteleiden käyttöönotosta. Niitä käytettäisiin yhden ja kahden euron kolikoiden lisäksi tai sijasta. Eurobarometrin marraskuisten tietojen mukaan tähän ei ole kuitenkaan tarvetta. Vastaajista 83,7 prosenttia oli sillä kannalla, että eriarvoisia seteleitä on juuri oikea määrä. Jopa 78 prosenttia italialaisista ja 68,5 prosenttia kreikkalaisista oli tätä mieltä.

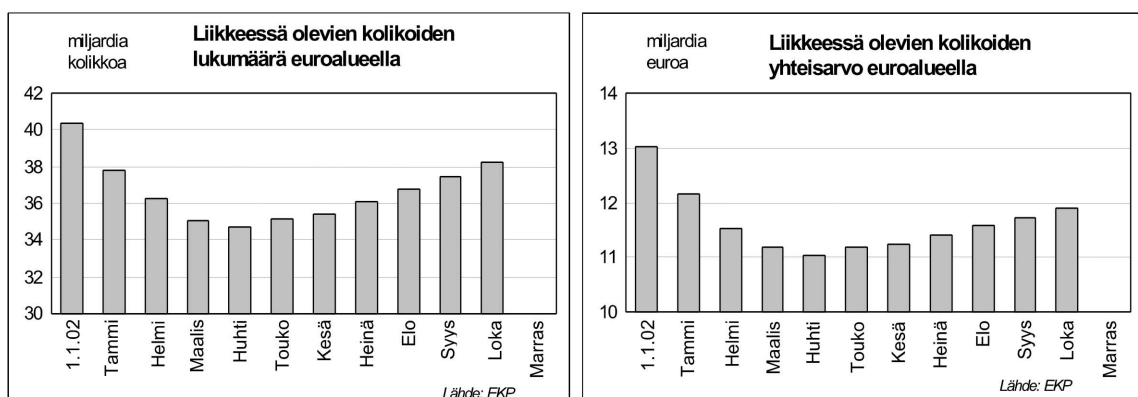
3.2 Kolikot

Euroalueen keskuspankit laskivat vuoden 2002 alussa liikkeeseen 40,4 miljardia eurokolikkoa. Liikkeessä olevien kolikoiden lukumäärä laski jo tammikuun aikana selvästi 37,8 miljardiin

(ks. kuvio jäljempänä). Kolikoiden lukumäärä laski huhtikuuhun asti. Tämän jälkeen se kasvoi tasaisesti, ja lokakuun loppussa 2002 kolikoita oli liikkeessä 38,2 miljardia kappaletta. Kolikoiden kokonaisarvo on kehittynyt samaa tahtia kokonaismäärän kanssa (ks. kuvio 3). Euroalueella laskettiin liikkeeseen alun perin 13 miljardin euron arvosta kolikoita. Kokonaisarvo laski huhtikuussa noin 11 miljardiin euroon ja kasvoi lokakuun loppuun 2002 mennessä 11,9 miljardiin euroon.

Liikkeessä olevien kolikoiden kokonaismäärään sisältyvät myös Monacossa (yksi viidessadasosa Ranskassa lyödyistä kolikoista), San Marinossa (1 944 000 euroa) ja Vatikaanissa (670 000 euroa) lyödyt kolikot.

Kuvio 3

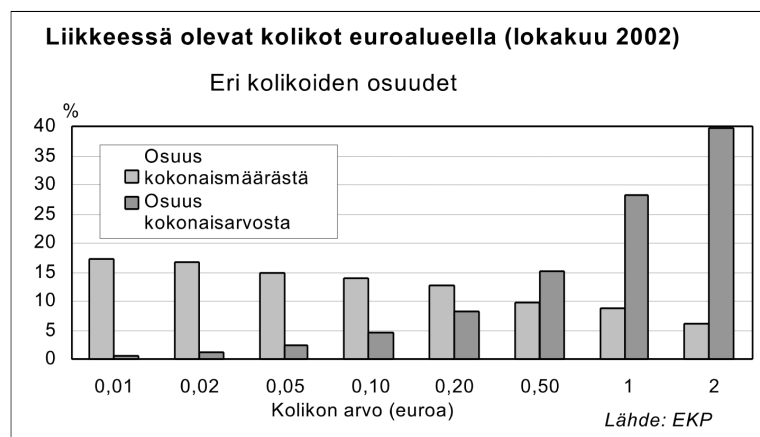

Liikkeeseen laskettujen kolikoiden lukumäärä asukasta kohti vaihtelee suuresti euroalueeseen kuuluvissa jäsenvaltioissa kansallisten maksutottomusten mukaan. Euroalueella laskettiin vuoden 2002 alussa liikkeeseen asukasta kohti keskimäärin 134 eurokolikkoa, joiden arvo oli 43 euroa. Liikkeessä olevien kolikoiden kokonaisarvo oli lokakuussa 0,17 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Liikkeessä olevien eurokolikoiden lukumäärä on jakautunut suhteellisen tasaisesti eri nimellisarvojen mukaan. Harvinaisin

on kahden euron kolikko, joiden kokonaisarvo on kuitenkin 40 prosenttia kaikista liikkeessä olevista kolikoista. Kahdesta metallista valmistettujen yhden ja kahden euron kolikoiden osuus on 68 prosenttia liikkeessä olevien kolikoiden kokonaisarvosta. Pienten kolikoiden (yksi ja kaksi senttiä) osuudet ovat 16,6 ja 17,4 prosenttia. Niiden osuus kaikkien kolikoiden yhteisarvosta on vain 1,1 prosenttia (yhden sentin kolikot) ja 0,6 prosenttia (kahden sentin kolikot).

Kuvio 4

Pienten kolikoiden (erityisesti yksi ja kaksi senttiä) käyttökelpoisuudesta on keskusteltu jonkin verran Kreikassa ja Italiassa. Eri valtioissa liikkeessä olevien kolikoiden lukumäärä kuitenkin osoittaa, että ihmiset käyttävät niitä. Esimerkiksi yhden sentin kolikoiden osuus kaikista kolikoista vaihtelee euroalueen jäsenvaltioissa 9,1 ja 21,3 prosentin välillä. Kahden sentin kolikoissa jakauma on pienempi (12,7–18,8 prosenttia). Suomessa yhden ja kahden sentin kolikoita käytetään rajoitetusti, koska Suomen lain mukaan euromääräiset käteismaksut pyöristetään lähimpään viiteen senttiin. Tämän vuoksi Rahapaja löi kahta pienintä eurokolikkoja rajatun määrän, joka on selvästi vähemmän kuin muissa valtioissa keskimäärin lyötyjen kolikoiden lukumäärä.

Viimeisimmän Eurobarometri-tutkimuksen mukaan euroalueen kansalaisten enemmistö (53,5 %) katsoo, että eriarvoisia seteleitä on juuri oikea määrä. On myös muistettava, että pienillä kolikoilla oli tärkeä rooli sen varmistamisessa, että kansallisen rahan määraisten hintojen muuntaminen euroiksi tapahtui täsmällisesti sentin tarkkuudella.

3.3 Euroseteleiden ja -kolikoiden virta kansallisten rajojen ulkopuolelle

Euroseteleiden ja -kolikoiden käyttö ei rajoitu vain liikkeeseenlaskumaahan vaan ne ovat käypää rahaa koko euroalueella. Tämän vuoksi käteinen euroraha liikkuu maasta toiseen ja kansalaisilla on lompakoissaan yleensä usean jäsenvaltion euroja.

Seteleiden ja kolikoiden liikkuvuuteen on useita syitä. Ihmiset ottavat rahaa mukaansa lähtiessään ulkomaille lomalle, liikematkalle tai vain ostoksia tekemään. Lisäksi setelit ja kolikot päätyvät toisiin jäsenvaltioihin kansallisten keskuspankkien, liikepankkien ja vähittäiskauppioiden välisessä uudelleenjakeluprosessissa. Eurojen leviämistä edistävät myös euroalueen ulkopuolelta tulevat matkustajat ja turistit. Matkailija hankkii paikallisesta pankista matkaansa varten euroja, jotka pankki monesti on ostanut toisesta valtiosta kuin mihin asiakas on matkalla.

Eri maista peräisin olevien euroseteleiden ja -kolikoiden sekoittuminen jatkuu tulevaisuudessaakin. Joskus saavutetaan mahdollisesti tasapainotila, jolloin kolikoiden jakautuminen vastaa suurin piirtein kunkin jäsenvaltion osuutta liikkeeseen lasketuista euroista. Vielä ei kuitenkaan tiedetä, milloin tämä tapahtuu. Tiettyä säännönmukaisuutta on kuitenkin jo nyt havaittavissa. Eri arvoiset kolikot eivät sekoitu samaa tahtia, ja arvoltaan suurimmat kolikot ovat liikkuvimpia. Kolikoiden sekoittuminen vaihtelee myös maantieteellisesti. Ulkomaisten kolikoiden osuus on tavallisesti suurempi kaupunkialueilla kuin maaseudulla.

Rajaseutujen asukkailla on myös yleensä enemmän ulkomaisia kolikoita. Itävallan keskuspankin tekemän tutkimuksen yhteydessä ilmeni, että 10. syyskuuta 2002 Itävallassa olleista kolikoista 11,8 prosenttia oli saksalaista alkuperää ja raja-alueilla niiden osuus oli 23,4 prosenttia.

3.4 Metallirahojen keräilykappaleet

Monet EU:n kansalaiset ja ulkomaiset turistit ovat alkaneet kerätä liikkeessä olevia eurokolikoita erilaisten kansallisten kääntöpuolten vuoksi. On kuitenkin muistettava, että monissa jäsenvaltioissa on perinteisesti laskettu liikkeeseen kolikoiden keräilykappaleita, joiden kääntöpuolilla on kansallisia tunnusmerkkejä tai jotka on lyöty merkittävien tapahtumien kunniaksi. Keräilykappaleet ovat tavallisten kolikoiden tapaan jäsenvaltioiden virallisesti liikkeeseen laskemia, niillä on nimellisarvo ja ne ovat laillisia maksuvälineitä. Niitä ei kuitenkaan juuri käytetä maksuvälineinä, koska niiden markkina-arvo on yleensä huomattavasti nimellisarvoa suurempi. Useimmat keräilykappaleet on valmistettu kullasta, hopeasta tai muusta jalometallista.

Perinnettä pidetään edelleen yllä, ja euroalueen jäsenvaltioissa kaikki uudet keräilykolikot ovat nyt euromääräisiä. Tavalliset eurokolikot käyvät maksuvälineenä koko euroalueella, mutta jäsenvaltiot ovat päättäneet, että keräilykolikot ovat laillisia maksuvälineitä vain liikkeeseenlaskijavaltiossa. Sekaannuksen välttämiseksi jäsenvaltioiden kesken sovittiin, että ne eivät lyö keräilykolikoita siirtymäkauden aikana vuosina 1999–2001, koska eurometallirahoja ei ollut tuolloin vielä käytössä. Useimmat euroalueen valtiot ovat laskeneet vuoden 2002 alusta liikkeeseen kolikoiden keräilykappaleita. Jäsenvaltiot ovat sopineet, että keräilykolikoiden ulkonäön ja muiden ominaisuuksien on poikettava selvästi "tavallisista" kolikoista, jotta kansalaiset eivät sekoita niitä jokapäiväisessä käytössä oleviin kolikoihin. Aina-kin kahden keräilykolikon kolmesta teknisestä ominaisuudesta (väri, halkaisija ja paino) on poikettava tavallisista eurokolikoista. Lisäksi keräilykolikoiden nimellisarvon ja ulkonäön on poikettava tavallisista eurokolikoista.

Vuoden 2002 lopussa markkinoilla on yhteensä noin 80 euromääräistä keräilykolikkoja, joista suunnilleen 30 on kultakolikkoja. Suurin osa kolikoista on laskettu liikkeeseen Ranskassa, Itävallassa, Saksassa ja Espanjassa. Kolikoiden nimellisarvo vaihtelee 25 sentistä 400 euroon. Yleisimmät nimellisarvot ovat 5, 10 ja 20 euroa. Nimellisarvo ei yleensä vastaa metallin arvoa eikä kolikon myyntihintaa. Keräilykappaleiden markkina-arvo riippuu tietyistä liikkeeseen lasketusta määrästä, joka yleensä ilmoitetaan ostohetkellä ja joka voi olla hyvin pieni (esim. 99 kappaletta) tai rajaton.

Virallisten kolikoiden lisäksi monet julkiset ja yksityiset rahapajat lyövät mitaleita, jotka eivät ole laillisia maksuvälineitä. Mitaleista mahdollisesti aiheutuneen sekaannuksen välttämiseksi komissio on antanut jäsenvaltioille tiedonannon eurokolikoiden suojaamisesta. Mitalit eivät saa olla euromääräisiä, jos ne vastaavat kooltaan eurokolikoita. Niissä ei saa myöskään olla euron tunnusta eikä muita eurokolikoiden tunnusmerkkejä.

3.5 Juhlarahat

Myös juhlarahat ovat jäsenvaltioiden virallisesti liikkeeseen laskemia kolikoita. Nämä kolikot ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella, ja ne on tarkoitettu liikkeeseen. Euromääräisiä juhlarahoja ei kuitenkaan ole toistaiseksi laskettu liikkeeseen. Niiden tekniset ominaisuudet, mitat ja nimellisarvo ovat täsmälleen samat kuin liikkeessä olevien tavallisten eurokolikoiden. Ainoa ero on kolikon kääntöpuoli, jossa kansallinen tunnus on korvattu merkittävää tapahtumaa tai kansallista muistomerkkiä kuvaavalla erityistunnuksella. Juhlarahoja lyödään yleensä rajattu määrä, joka on kuitenkin niin iso, että juhlarahaa voidaan käyttää "tavallisten" kolikoiden rinnalla. Jäsenvaltiot ovat sopineet, että euron käyttöönottoa seuraavina vuosina ei lasketa liikkeeseen juhlarahoja, jotta vältytään tarpeettomilta sekaannuksilta ja EU:n kansalaiset saavat tottua kolikoiden erilaisiin kansallisiin kääntöpuoliin.

3.6 Eurokolikoiden sisältämä nikkeli

Nikkeli aiheuttaa iho-oireita pienelle osalle väestöä. Pitkäaikainen altistus saattaa aiheuttaa jopa allergiaa. Muutamat eurokolikot sisältävät vähän nikkeliä, mutta 85 prosentissa liikkeessä olevista kolikoista sitä ei ole lainkaan. Ennen euroon siirtymistä 75 prosenttia kansallisista kolikoista sisälsi nikkeliä. Sitä oli Saksassa neljässä kolikosta kahdeksasta, Belgiassa neljässä kolikossa viidestä, Ranskassa yhdeksässä kolikossa kymmenestä ja Espanjassa seitsemässä kolikossa yhdeksästä. Monet kolikot olivat kokonaan nikkelistä tehtyjä. Nikkeliä sisältävien kolikoiden lukumäärä on siis vähentynyt romahdusmaisesti. Yhden ja kahden euron kolikoissa on turvallisuussyistä vähän nikkeliä, joka on pääosin kolikon sisällä eikä sen pinnalla. Nikkelin käyttö vaikeuttaa eurokolikoiden värentämistä ja varmistaa niiden luotettavan tunnistamisen myyntiautomaateissa.

Kolikoiden nikkelipitoisuus aiheutti vuoden 2002 aikana jonkin verran epäilyjä niiden soveltuvuudesta herkille käyttäjille, mutta sittemmin on varmistunut, että eurokolikot ovat erittäin turvallisia käyttää, jopa turvallisempia kuin useimmat kansalliset kolikot. Nobelin fysiikan palkinnon voittajan professori Pierre-Gilles de Gennesin tuoreessa tutkimuksessa vahvistetaan nikkelin

määrän vähentyminen.⁽¹⁾ Tutkimusolosuhteet vastasivat kolikoiden tavanomaista käsittelyä, ja tulosten mukaan yhden ja kahden euron kolikoista vapautuva nikkelimäärä on vain noin puolet eräistä kansallisista kolikoista vapautuvasta nikkelistä.

3.7 Euroväärennökset

Monet pankit ja valuutanvaihtotoimistot antoivat henkilökunnalleen vuoden 2002 aikana koulutusta uusien seteleiden ja kolikoiden aitoustekijöistä tavoitteena torjua petoksia ja havaita väärennökset. Komissio ja jäsenvaltiot ovat perustaneet petosten torjuntaa varten laitoksia, jotka muodostavat verkoston. Verkosto vastaa yhteistyössä Euroopan keskuspankin ja Europolin kanssa, että kaikki väärennetyt euroseteleitä ja kolikoita koskeva merkityksellinen tieto tallennetaan ja luokitellaan.

Euroseteleiden ja -kolikoiden huippuluokkaa olevien aitoustekijöiden ansiosta euroväärennöksiä on vuonna 2002 ollut huomattavan vähän verrattuna entisten kansallisten valuuttojen väärennöksiin edeltävinä vuosina. Tähän mennessä väärennetyt euroseteleitä ja -kolikoita on löydetty äärimmäisen vähän ja muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ne ovat olleet amatöörien tekemiä. EKP:n julkistamien tietojen mukaan vuoden 2002 alkupuoliskolla on löydetty alle 22 000 väärennettyä euroseteliä, joista 65 prosenttia on 50 euron seteleitä. Määrä on noin seitsemän prosenttia euroalueen kansallisten keskuspankkien vastaavana ajanjaksona vuonna 2001 kirjaamien kansallisten setelien väärennösten kokonaismäärästä. Tämä merkitsee sitä, että 59:ää miljoonaa liikkeessä olevaa euroseteliä kohti löytyy alle yksi väärennös päivässä. Väärennetyt kolikoita on myös erittäin vähän. Vuoden 2002 alkupuoliskolla havaittiin vain 68 väärennettyä kolikkoa, mikä on olematon määrä, koska liikkeessä on yhteensä 38 miljardia kolikkoa.

4. EU:N KANSALAISET JA EURO⁽²⁾

4.1 Kansalaisten suhtautuminen euroon

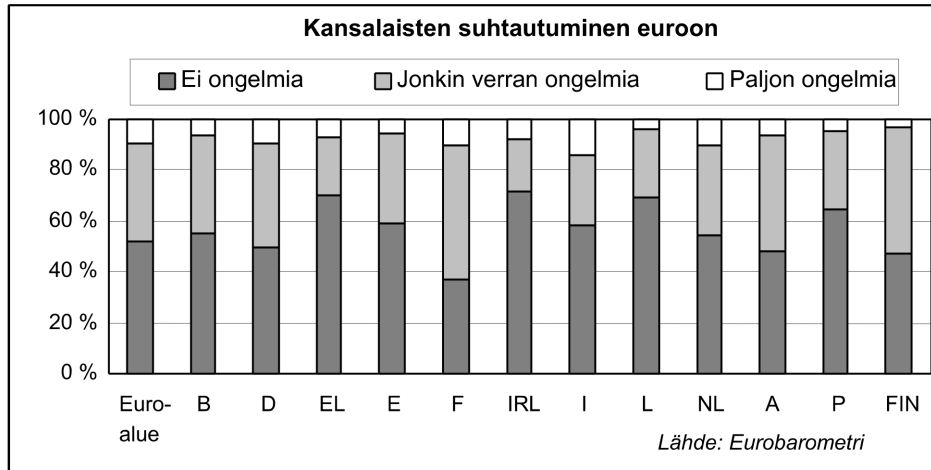
Marraskuussa 2002 tehtiin Eurobarometri-kysely, joka perustui 1 200 henkilön haastatteluun. Kyselyssä saatujen tietojen mukaan euroalueen kansalaisten enemmistöllä (51,5 prosenttia) ei ollut lainkaan vaikeuksia euron käytössä. Vaihteluväli oli 71,7 prosentista (Irlanti) 36,5 prosenttiin (Ranska). Vain 9,5 prosentilla haastatelluista oli ollut paljon ongelmia (maakohtaiset tiedot alla olevassa kuviossa). Miesten joukossa on enemmän (57 prosenttia) täysin ongelmattomia kuin naisten keskuudessa (46,4 prosenttia). Kääntäen voidaan todeta, että euron käytön erittäin hankalaksi kokevista henkilöistä naisia on enemmän (11,8 prosenttia) kuin miehiä (7,0 prosenttia).

⁽¹⁾ Ks. Fournier, P-G., Govers, T.R., Fournier, J. ja Abani, M.: "Contamination by nickel and other metals resulting from the manipulation of coins — Comparison between French Francs and euro". Comptes Rendu de l'Académie des Sciences: C.R. Physique, Vol. 3 (2002), N° 6, s. 749–758.

⁽²⁾ Kohdissa 4.1–4.5 käytetään viimeisimmän Eurobarometri-tutkimuksen tietoja (Flash EB 139, vol. AB, marraskuu 2002).

Kysymys: Onko euron käyttö mielestänne erittäin vaikeaa, kohtalaisen vaikeaa vai täysin ongelmatonta?

Kuvio 5

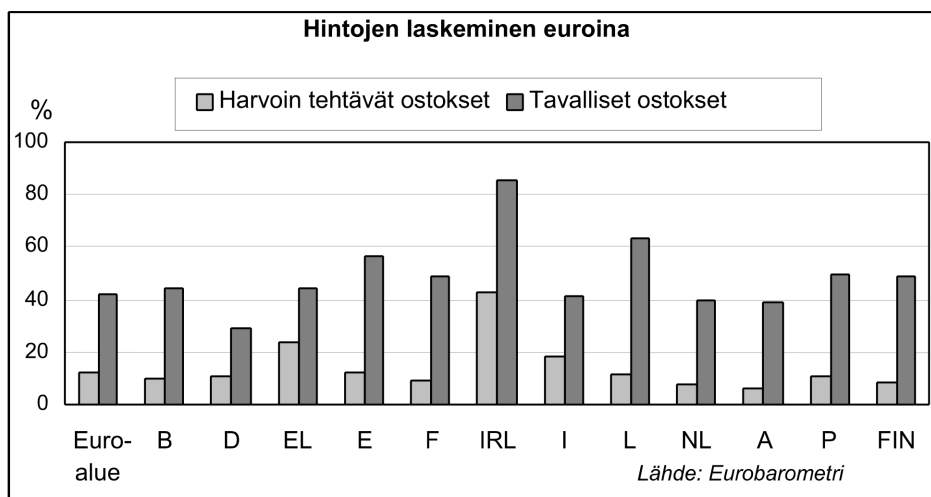

4.2 Euron omaksuminen

Marraskuun 2002 kyselyssä 42,2 prosenttia vastaajista ilmoitti ajattelevansa hinnat useimmiten euroina ostaessaan päivittäistavaroita. Vanhaa kansallista rahaa käytti päivittäisissä hintavertailuissaan useimmiten 32,4 prosenttia vastaajista. Sopeutuvaisimpia näyttävät olleen irlantilaiset, joista 85,5 prosenttia perustaa ostopäätöksensä useimmiten euromääräisiin laskelmiin. Isoissa ostoksissa euroina ajattelevien osuus laskee selvästi. Esimerkiksi autoa tai asuntoa ostavista vain 12,5 prosenttia suorittaa laskelmat useimmiten euroina. Tässäkin suhteessa irlantilaiset (43,1 prosenttia) ylittävät keskiarvon.

Kysymys: Lasketeko nykyään ostoksia tehdessänne hinnat useimmiten euroina vai kansallisessa rahassa vai yhtä usein euroina ja kansallisessa rahassa? (lasken useimmiten euroina, %)

Kuvio 6

4.3 Suhtautuminen kaksoishinnoitteluun

Hintojen ilmoittaminen sekä euroina että kansallisena rahana helpotti selvästi euroon siirtymistä, koska kuluttajat pystyivät arvioimaan ja vertailemaan hintoja. Hiukan yli puolet (50,6 %) haastatelluista toivoi marraskuussa, että kauppiat eivät enää jatkaisi kaksoishinnoittelua. Toisaalta 47,2 prosenttia on toista mieltä ja toivoo käytännön jatkuvan. Kaksoishinnoittelun jatkumista toivoivat useammin naiset (50,9 %) kuin miehet (43,1 %). Kaksoishinnoittelun jatkamisella on hyviä ja huonoja puolia. Se auttaa joitakin kansalaisia sopeutumaan uuteen rahaan, mutta toisaalta kansalaisten henkinen siirtyminen euron käyttöön viivästyy. Joissakin maissa kaksoishinnoittelu saattaa jopa aiheuttaa hämmennystä, jos muuntokerroin on niin hankala, että kuluttajalla on vaikeuksia hintojen muuntamisessa. Kaupan etu-

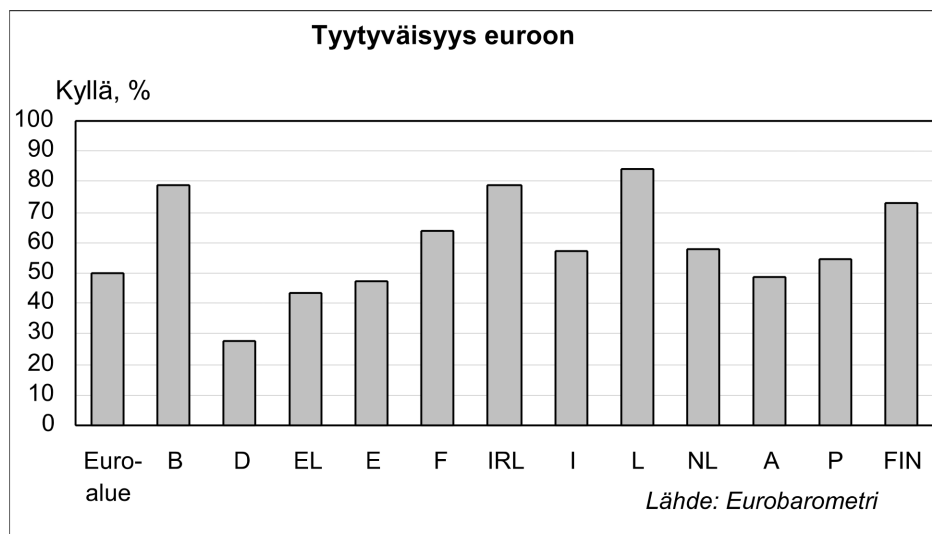
järjestö EuroCommerce ja komissio suosittavat, että kaksoishinnoittelusta luovutaan asteittain 30. kesäkuuta 2003 mennessä. Tämä koskee myös vanhan kansallisen rahan käyttöä pankkien lähettämässä tiliotteissa.

4.4 Tyytyväisyys euroon

Euroalueen kansalaisista 49,7 prosenttia katsoo olevansa erittäin tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä euroon maksuvälineenä. Välinpitämättömiä on 11,1 prosenttia, ja 38,7 prosenttia kansalaisista ilmoittaa olevansa melko tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä. Eniten euroon tyytyväisiä on Luxemburgissa (84,2 %) ja vähiten Saksassa (27,8 %). Alla olevassa kuviossa on maakohtainen jaottelu.

Kysymys: Oletteko erittäin tyytyväinen tai melko tyytyväinen euroon yhteisenä rahana?

Kuvio 7

Euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöön suhtaudutaan positiivisemmin. Viimeisimmän (marraskuu 2002) Eurobarometri-kyselyn mukaan valtaosa EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että euroseteleiden ja -kolikoiden erottaminen ja käsittely on erittäin tai melko helppoa. Yli kaksi kolmasosaa (68,8 %) pitää eurokolikoiden käsittelyä helppona. Seteleiden käsittelyä pitävät lähes kaikki (92,8 %) helppona. Lisäksi kansalaiset pitävät eriarvoisten eurokolikoiden lukumäärää oikeana. EU:n kansalaisten enemmistö (53,5 %) katsoo, että eriarvoisia kolikoita on juuri oikea määrä. Setelit hyväksytään selvästi laajemmin. Vastaajista 83,7 prosenttia katsoo, että eriarvoisten seteleiden lukumäärä on oikea.

Eurokolikoiden käyttöönoton myötä liikkeessä on lukuisia erinäköisiä kolikoita, koska kolikoiden kansallisen kääntöpuolen ulkonäkö vaihtelee. Liikkeessä on yhteensä 120 erilaista eurokolikkkoa. Keräilijät ovat olleet asiasta erittäin kiinnostuneita.

Haastatelluista 92,6 prosenttia katsoi, että kolikoiden erilaiset kansalliset kääntöpuolet eivät ole aiheuttaneet ongelmia. Valtaosa kolikoiden käyttäjistä näyttää suhtautuvan positiivisesti kolikoiden erilaisiin kansallisiin kääntöpuoliin.

4.5 Euron käyttöönotto edistää rajatylittävää kauppaa ja hintojen läpinäkyvyyttä

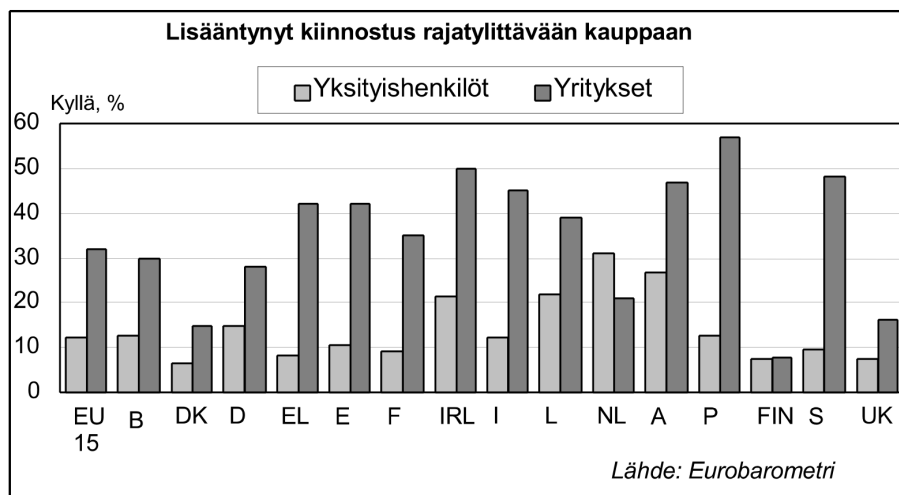
Euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotto lujittaa EU:n markkinoiden integroitumista. Yhteisen rahan käyttöönoton myötä valuuttakurssiriski ja valuutanvaihtokustannukset ovat poistuneet. Myös rajatylittävän kaupan psykologiset esteet ovat hävinneet, koska hintojen läpinäkyvyys helpottaa vertailuja. Euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönoton myötä 12 prosenttia EU:n kansalaisista on aiempaa kiinnostuneempia hyödykkeiden ostamisesta toisesta jäsenvaltiosta. Aiempaa kiinnostuneempien

osuus vaihtelee 31 prosentista (Alankomaat) kuuteen prosenttiin (Tanska). Kiinnostuneiden osuus näyttää olevan suurempi pienissä valtioissa (Itävalta 27 %, Luxemburg 22 %, Irlanti 22 %), missä useat ihmiset ovat erittäin kiinnostuneita ostos-

matkoista toisiin valtioihin. Toisaalta suomalaisten (7 %) asenteet eivät ole juuri muuttuneet. Brittien (7 %) ja tanskalaisten (6 %) suhteellisen pieni osuus ei yllätä, koska nämä valtiot eivät ole ottaneet euroa käyttöön.

Kysymys: Oletteko euron käyttöönoton myötä aiempaa kiinnostuneempi ostamaan hyödykkeitä ulkomailta tai myymään omia tuotteitanne ulkomaille? (Kyllä-vastausten osuus, %)

Kuvio 8

Yritysten kiinnostus on lisääntynyt kuluttajiakin selvemmin. EU:n 15 jäsenvaltion yrityksistä keskimäärin 32 prosenttia katsoo olevansa euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönoton myötä aiempaa kiinnostuneempia myymään tuotteitaan ulkomaille. Portugalilaiset yrittäjät ovat innokkaimpia. Heistä 57 prosenttia haluaa lisätä tuotteidensa rajatylittävää myyntiä. Seuraavina tulevat Irlanti (50 %), Ruotsi (48 %) ja Itävalta (47 %). Vähiten kiinnostus on lisääntynyt brittiläisten (16 %), tanskalaisten (15 %) ja suomalaisten (8 %) yritysten parissa.

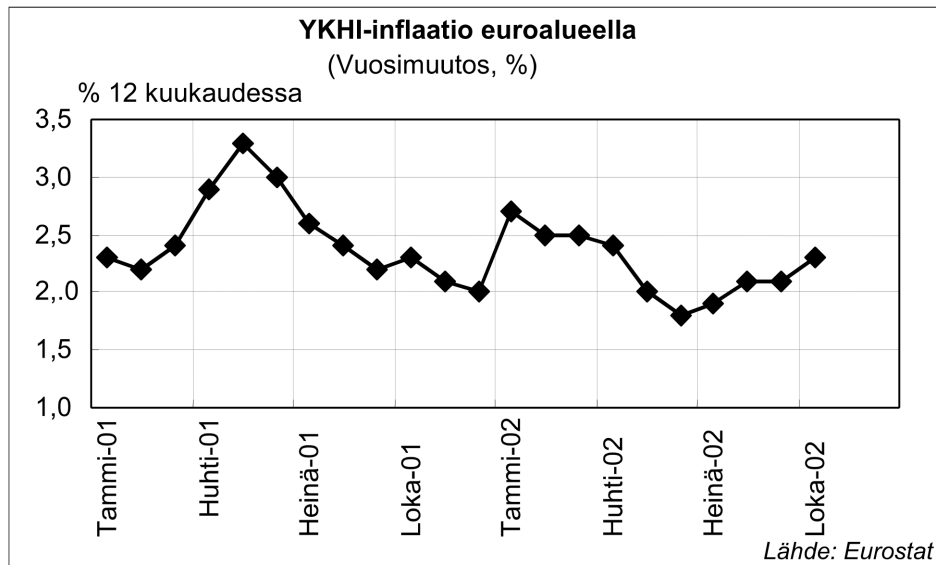
5. EURON KÄYTTÖNOTON VAIKUTUKSET INFLAATIOON

Useimmissa valtioissa on oltu huolestuneita käteisen eurorahan käyttöönoton vaikutuksista hintoihin. Tässä jaksossa tutkitaan euron käyttöönoton vaikutuksia inflaatioon. Käytettävissä olevien virallisten tietojen mukaan hinnat ovat nousseet joillakin aloilla. Käteisen eurorahan käyttöönotolla on ollut kuitenkin melko vähäinen vaikutus kuluttajahintainflaatioon.

Samalla on muistettava, että euron käyttöönotolla on pitkällä aikavälillä positiivinen vaikutus hintojen kehitykseen. Euron ansiosta hintojen vertailu on euroalueella paljon aiempaa helpompaa. Hintojen parempi läpinäkyvyys johtaa yhtenäismarkkinoiden tehokkaampaan toimintaan ja kilpailun lisääntymiseen, mikä lisää kansantalouden tehokkuutta ja painaa kuluttajahintoja alaspäin.

5.1 Kuluttajahintojen kehitys euroalueella

Kuluttajahintojen nousuvauhti saavutti euroalueella huippunsa 3,3 prosenttia toukokuussa 2001, minkä jälkeen yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksin (YKHI) mukainen inflaatio hidastui loppuvuoden 2001 aikana (ks. kuvio 9). YKHI-inflaatio kiihtyi selvästi joulukuun 2,0 prosentista 2,7 prosenttiin tammikuussa 2002, kun eurosetelit ja -kolikot otettiin käyttöön. Sen jälkeen inflaatiovauhti alkoi kuitenkin vähitellen hidastua ja oli kesäkuussa 1,8 prosenttia, mikä on alhaisin taso yli kahteen ja puoleen vuoteen.

Kuvio 9

5.2 Euron käyttöönoton mahdolliset vaikutukset inflaatioon

Eurostat julkaisi vuonna 2002 kolme arviota käteisen eurorahan käyttöönoton vaikutuksista inflaatioon ⁽¹⁾. Kahden ensimmäisen tutkimuksen mukaan inflaation kiihtyminen voidaan useimpien hyödykeryhmien osalta selittää pääosin tavanomaisilla inflaatioon vaikuttavilla tekijöillä. Inflaatiovauhtiin ovat vaikuttaneet myös poikkeukselliset syyt, jotka eivät liity euroon. Näitä ovat sääolojen vaikutus hedelmien ja vihannesten hintoihin, energian hinnan nousu, säänneltyjen hintojen korotukset ja eräät suuret tupakkaveron korotukset. Nämä tekijät huomioon ottaen käteisen eurorahan käyttöönoton vaikutukseksi jää 0–0,16 prosenttiyksikköä.

Eurostatin viimeisimmän hieman tarkistetun analyysin mukaan käteisen eurorahan käyttöönoton inflaatiovaikutus on 0–0,20 prosenttiyksikköä. Jäsenvaltioiden tilastokeskukset ja/tai keskuspankit ovat tehneet lukuisia tutkimuksia, joissa sovelletut me-

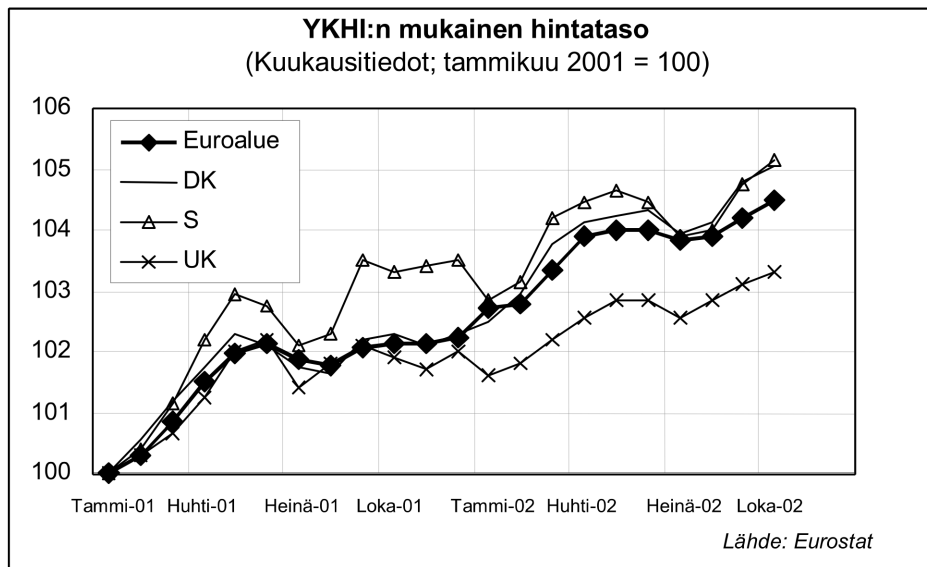
netelmät ja otokset vaihtelevat, mutta tulokset ovat yleisesti samansuuntaisia Eurostatin arvioiden kanssa.

Useimmat tutkimukset kuitenkin osoittavat hintojen nousseen enemmän palvelusektorilla ja erityisesti turisteille (hotellit ja muut majoituspalvelut) ja kotitalouksille (korjauspalvelut, parturi- ja kampaamopalvelut jne.) suunnatuissa palveluissa. Myös tiettyjen usein ostettavien halpojen hyödykkeiden (sanoma- ja aikakauslehdet) hinnat ovat nousseet. Esimerkiksi kahvila- ja ravintolapalvelujen hinnat ovat nousseet vuositasolla 4,3 prosenttia eli lähes kaksi kertaa YKHI-inflaatiota nopeammin.

Sitä, että käteiseuroon siirtymisellä ei ole ollut merkittävää vaikutusta inflaatioon, osoittaa myös euroalueen ja sen ulkopuolisten jäsenvaltioiden hintaindeksien kehitys ⁽²⁾. Kehitys on ollut lähes samanlainen (kuvio 10), joten euron käyttöönotolla ei ole ollut suurta vaikutusta.

⁽¹⁾ Ks. Eurostatin tiedotteiden nro 23/2002 (28. helmikuuta 2002), 58/2002 (16. toukokuuta 2002) ja 84/2002 (17. heinäkuuta 2002) liitteet.

⁽²⁾ Tämän vertailun perusteella voidaan tehdä vain karkeita arvioita, koska se ei ole tilastollisesti täysin luotettava. Eri maiden kehitykseen voivat vaikuttaa tekijät, jotka eivät liity mitenkään euron käyttöönottoon.

Kuvio 10

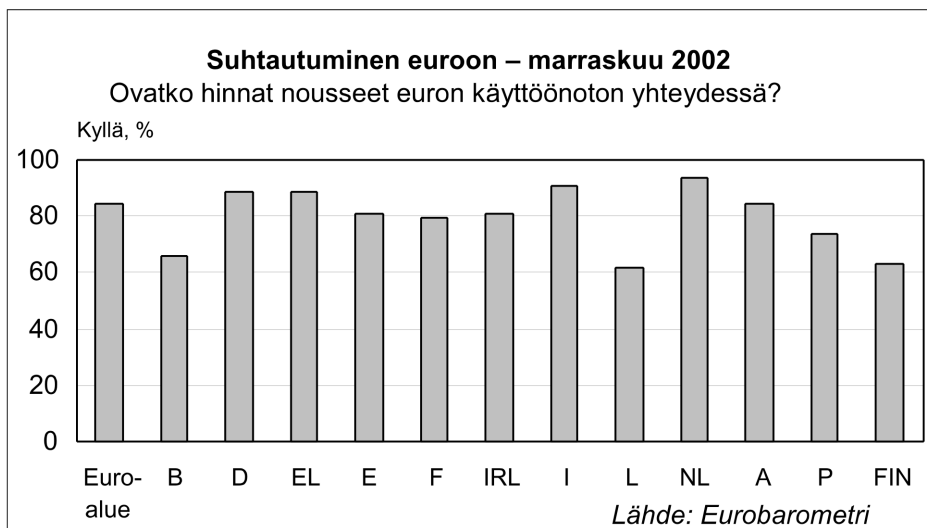
5.3 Toteutunut inflaatio poikkeaa koetusta

Monien kuluttajien mielestä euron käyttöönotto on nostanut hintoja. Tiedotusvälineet ovat kertoneet lukuisista yksittäistapauksista, joissa on yritetty hyötyä euron käyttöönotosta. Tästä on syntynyt vaikutelma, että hinnat ovat nousseet merkittävästi euron vuoksi.

Saksan hallitus järjesti kauppiaiden ja kuluttajajärjestöjen kanssa kokouksen, jossa keskusteltiin asiasta. Saksassa sitä kutsutaan "teuro-keskusteluksi" (teuer = kallis). Kreikassa ja Italiassa kuluttajajärjestöt järjestivät "eurolakkoja", ja Ranskassa ja Alankomaissa kritisoitiin voimakkaasti virallisia hintaindeksejä.

Yleinen mielipide käy ilmi euroalueella marraskuussa 2002 tehdystä viimeisimmästä Eurobarometri-kyselystä ⁽¹⁾. Vastaajista 84,4 prosenttia katsoi, että hintoja on muunnettu kuluttajien tappioksi. Vastaavasti 10,9 prosenttia oli sitä mieltä, että hinnannousut ja -laskut olivat tasapainossa. Vain 2,7 prosenttia koki, että kuluttaja jäi voitolle hintojen pyöristyksen yhteydessä.

⁽¹⁾ Eurobarometer Flash EB 139, marraskuu 2002.

Kuvio 11

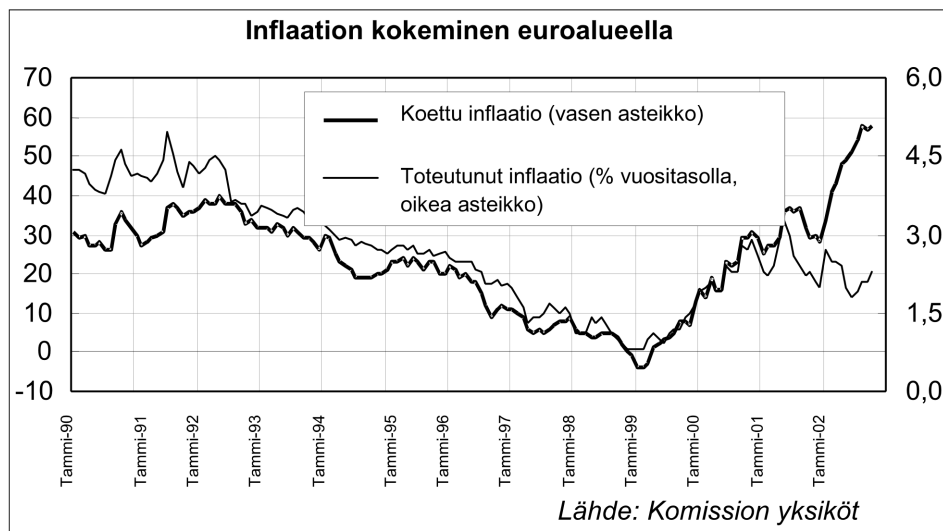
Vastaajat olivat sitä mieltä, että hintoja on järjestelmällisesti pyöristetty ylöspäin pienissä ruokakaupoissa (80 % vastaajista), palveluissa (80 %), kahviloissa ja ravintoloissa (85 %), joukkoliikenteessä (55 %), vapaa-ajan palveluissa (elokuvateatterit, uimahallit jne.), myyntiautomaateissa (62 %) ja pankkien palveluissa (53 %).

EU:ssa aikaisemmin tehdyt euroalueen hintakehitystä koskevat kuluttajakyselyt osoittavat selvästi koetun ja todellisen inflaa-

tion välisen eron, joka syntyi euron käyttöönoton myötä ⁽¹⁾. Kuten kuvioista 12 käy ilmi, kansalaisten arviot ja todelliset inflaatioluvut ovat aiemmin olleet varsin yhdenmukaiset, mutta vuoden 2002 alusta kansalaiset ovat arvioineet inflaatiovahdin huomattavasti todellista nopeammaksi.

⁽¹⁾ Komission yksiköiden asiakirja "Quarterly Report on the Euro Area", heinäkuu ja syyskuu 2002. EKP:n kuukausikatsaus, heinäkuu ja lokakuu 2002.

Kuvio 12

Toteutuneen ja koetun inflaation välinen ero johtuu useista syistä. Kuluttajat hahmottavat yleensä kokonaisinflaation useasti ostamiensa tavaroiden ja palvelujen hintojen kehityksen perusteella ⁽¹⁾. Näyttää siltä, että juuri kyseisten hyödykkeiden hinnat ovat nousseet poikkeuksellisen paljon euron käyttöönoton myötä (kahvilat, ravintolat, korjauspalvelut, parturit/kampaamot, sanoma- ja aikakauslehdet jne.). Harvemmin ostettavien tavaroiden ja palvelujen hinnat ovat nousseet vähemmän. Tietokoneiden sekä valokuvaus- ja äänityslaitteiden hinnat ovat jopa laskeneet. YKHI:n kaltaisessa kattavassa indeksissä joidenkin hyödykeluokkien poikkeuksellisen suuret hinnankorotukset tasapainottuvat kuluttajien harvemmin ostamien tuotteiden luokissa, joilla on suurempi painoarvo.

Toinen euron käyttöönoton inflaatiovaikutuksiin liittyvä tekijä saattaa johtua hintojen muuttamisesta aiheutuvista kustannuksista (ns. menu costs). Hintojen muuttamiseen liittyvät kiinteät kustannukset saattoivat aiheuttaa sen, että poikkeuksellisen monet yritykset tarkistivat hintojaan vuodenvaihteessa. Suhteellis-

ten hinnannuutosten tavallista korkeampi osuus johtaa kuluttajat harhaan heidän arvioidessaan käteisen euron käyttöönoton vaikutuksia inflaatioon. Tämä selitys perustuu tosiasioihin. Esimerkiksi Saksassa hintavertailujen tekijät panivat merkille, että kotitalouksien kuluttamien vakiohyödykkeisiin kuuluvien tavaroiden ja palvelujen hintoja oli tarkistettu poikkeuksellisen monen tuotteen osalta siirtymäkauden ensimmäisen kuukauden aikana ⁽²⁾. Jos hintoja on tarkistettu ylöspäin sellaisissa tuoteryhmissä, joiden perusteella kuluttajat muodostavat käsityksensä inflaatiosta, ei ole yllättävää, että koettu inflaatio eroaa toteutuneesta.

6. ALAKOHTAINEN TARKASTELU

6.1 Pankkiala

Kuluttajien ja muiden pankkiasiakkaiden käyttäytyminen on muuttunut hieman erityisesti käteisen rahan käytön ja maksuvälineiden valinnan suhteen.

⁽¹⁾ Ks. esim. J. Walschots (2002) "Why does inflation feel so high?", CBS Webmagazine, 10. kesäkuuta 2002. <http://www.cbs.nl>

⁽²⁾ Saksan keskuspankin kuukausikatsaus, maaliskuu 2002.

6.1.1 Maksuvälineen valinta

Euron käyttöönotto näyttää vaikuttaneen jonkun verran keski-vertosaikkaan maksuvälinevalintoihin. Kaikkien käytettävissä olevien tietojen perusteella muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan käyttö on lisääntynyt vuonna 2002. Esimerkiksi Italiassa pankkikorttimaksut ovat lisääntyneet 30 prosenttia ja luottokorttimaksut 15 prosenttia. Suomessa pankki- ja luottokorttimaksut ovat lisääntyneet 15–20 prosenttia. Belgiassa pankkikorttimaksut ovat lisääntyneet jopa 17 prosenttia⁽¹⁾. Luottokorttimaksut lisääntyivät kaksi prosenttia, mutta sähköisten kukkaroiden latausmäärät lisääntyivät huimat 120 prosenttia⁽²⁾. Myös Itävallassa korttimaksaminen on kasvanut 15 prosenttia.

Luvut viittaavat viimeaikaiseen kehitykseen vuonna 2002. Euron vaikutuksia ei kuitenkaan voida tarkasti eritellä. Maksuvälineen valintaan vaikuttavat monet muutkin tekijät kuten muita maksuvälineitä kuin käteisrahaa suosivat kampanjat tai pankki- ja luottokortteja sekä korttirahaa hyväksyvien uudenaikaisten myyntiautomaattien käyttöönotto. Eurosekkien takausjärjestelmä lakkautettiin vuoden 2001 lopussa. Joissakin jäsenvaltioissa sekkejä ei enää anneta asiakkaille lainkaan, joten niitä käytetään useimmissa maissa äärimmäisen vähän. Tämäkin on saattanut vaikuttaa muiden maksuvälineiden käytön lisääntymiseen. Muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan käytön havaittiin yleistyvän jo ennen euron käyttöönottoa.

6.1.2 Käteisnostot pankkiautomaateista

Tilastotietojen mukaan asiakkaiden pankkiautomaateista nostama summa on kasvanut useissa maissa. Saksassa Maestro-järjestelmään kuuluvilla pankki- ja luottokorteilla tehdyt kertanostot ovat kasvaneet keskimäärin 12,4 prosenttia. Italian pankeista saatujen tietojen mukaan nostot ovat kasvaneet keskimäärin 10–20 prosenttia. Suuri belgialainen pankki ilmoittaa keskimääräisen noston kasvaneen 9 prosenttia. Myös Ranskassa, Itävallassa ja Alankomaissa on ollut lievää kasvua. Kehitys ei ole ollut yhdenmukaista koko euroalueella, mutta yksi syy saattaa olla se, että pankkiautomaattien antamien euroseteleiden arvo saattaa poiketa suuresti automaattien aiemmin antamista kansallisista seteleistä. Jos esimerkiksi Itävallassa nostettu tavanomainen summa oli ennen 1 000 šillinkiä (72,67 euroa), se voi olla nyt joko 50 euroa (688,02 šillinkiä) tai 100 euroa (1 376,03 šillinkiä). Tässä esimerkissä pelkkä pyöritystä tasauroihin joko pienentää kertanostoa 31,2 prosenttia tai kasvattaa sitä 37,6 prosenttia.

⁽¹⁾ Luku viittaa paikallisen pankkikortin (Bancontact/MisterCash) käyttöön.

⁽²⁾ Luku viittaa korttirahaan (Proton).

Rajatyöttävien automaattinostojen osalta tilanne on erilainen. Saksassa ja Belgiassa on havaittavissa pienoista kasvua. Toisaalta Mastercard Europan⁽³⁾ antamien tietojen mukaan rajatyöttävät automaattinostot ovat vähentyneet. Itävaltalaisen pankkien antamien tietojen mukaan ulkomaalaiset ovat tehneet Itävallassa 30 prosenttia aiempaa vähemmän käteisnostoja. Itävaltalaisen tekemät ulkomaiset käteisnostot ovat samalla tasolla kuin ennenkin. Epäyhtenäinen kehitys ei yllätä, koska rahaliiton toteuttaminen antaa kansalaisille mahdollisuuden ottaa kotimaasta käteistä mukaansa ulkomaille. Käteisnostopaikan valinta tehdään käteisnostosta menevien kulujen mukaan. Eri tekijät saattavat lisätä tai vähentää rajatyöttävien automaattinostojen määrää. Vaikutukset saattavat siis kumota toisensa. Heinäkuun 1. päivänä 2002 voimaan tulleen rajatyöttävistä maksuista annetun asetuksen mukaan rajatyöttävistä ja kotimaisista käteisnostoista perittävien palkkioiden on oltava samat. Ennen kyseistä päivämäärää palkkiot olivat keskimäärin neljä euroa. Asiakkaat, joilta ei kotimaassa peritä kuluja käteisnostoista, tekevät nyt herkemmin nostoja myös ulkomaille. Jos asiakkaalta peritään kotimaassa palvelumaksu oman pankkiryhmän ulkopuolisista automaateista tehdyistä käteisnostoista, samaa palvelumaksua sovelletaan myös ulkomaisiin käteisnostoihin. Tästä huolimatta ulkomaiset nostot eivät välttämättä yleisty. Tässä vaiheessa ei voida arvioida, ovatko rajatyöttävät nostot lisääntyneet palvelumaksujen yhtenäistämisen vuoksi.

6.1.3 Kaksoishinnoittelu

Kaksoishinnoittelua sovellettiin pankkialalla erityisesti tiliotteissa euroon siirtymisen helpottamiseksi. Asiakaspalvelun vuoksi monet pankit ovat jatkaneet kaksoishinnoittelua vuoden 2002 loppuun asti ja jotkut pankit jopa harkitsevat käytännön jatkamista vuonna 2003. Jotkin pankit eivät ole vielä päättäneet, milloin kaksoishinnoittelu lopetetaan.

6.2 Vähittäiskauppa

Käteismaksujen ennakoitiin lisääntyvän vuoden alussa, koska euroalueen kuluttajat halusivat käyttää uusia euroseteleitä ja -kolikoita ja varsinkin käyttää loput kansalliset setelit ja kolikot. Näin myös tapahtui käytännössä. Ajan kuluessa tilanne muuttui, ja vähittäiskauppioiden mukaan muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan käyttö on sittemmin lisääntynyt.

⁽³⁾ Mastercard-kortit ja Maestro-pankkikortit.

Kaksoishinnoittelu on selvästi helpottanut euron käyttöönottoa sekä rinnakkaiskäytön aikana että jälkeenpäin. Alun perin oli tarkoitus jatkaa kaksoishinnoittelua vuoden 2002 puoliväliin asti, mutta monet kuluttajat ovat pitäneet jatkoaikaa tarpeellisena. Monet vähittäiskauppiat ovat jatkaneet kaksoishinnoittelua, koska sen katsotaan jopa parantavan asemia kilpailussa. Jotkut vähittäiskauppiat eivät ole vielä päättäneet, milloin lopettavat kaksoishinnoittelun vaan ovat päättäneet jatkaa sitä vuonna 2003 ainakin laskun loppusummissa (ks. myös 4.3 kohta).

6.3 Käteinen raha kuljetusalalla

Käteisen rahan kuljetusliikkeillä oli tärkeä rooli euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotossa. Käteisen rahan laskennasta ja lajittelusta vastaavat keskuksat olivat valtavan paineen alla useita kuukausia, koska niihin virtasi nopeasti suuret määrät kansallista rahaa. Koska kaikki euroalueen valtiot käyttävät samaa rahaa, rajatylittävien rahakuljetusten järjestäminen on aiempaa vaikeampaa. Rahakuljetuksiin sovelletaan kussakin euroalueen valtiossa omia sääntöjä, joita ei ole yhdenmukaistettu, joten kuljetusten järjestäminen on käytännössä mahdotonta.

6.4 Myyntiautomaattiala

Alan yritykset pyrkivät muuttamaan automaattinsa euroilla toimiviksi mahdollisimman pian, jotta liikevaihto ei laskisi. Jotkin myyntiautomaattien ylläpitäjät ilmoittivat kuitenkin liikevaihtonsa laskeneen vuoden alussa jopa 20 prosenttia⁽¹⁾.

Käteisrahalla toimivat automaatit, joita on selvä enemmistö (joissakin maissa jopa 85–95 % kaikista automaateista), muodostivat isomman haasteen kuin korteilla tai rahakkeilla toimivat automaatit, jotka edellyttivät vain uudelleenohjelmointia ja uusien hintojen merkitsemistä. Monet automaattien ylläpitäjät uusivat käteisen eurorahan käyttöönoton yhteydessä myös automaattien tunnistusjärjestelmät. Ranskassa uusittiin 90 prosenttia ja Saksassa 70 prosenttia automaattien tunnistusjärjestelmistä. Vain jäljelle jääneet vanhat tunnistusjärjestelmät muutettiin. Irlannissa uusittiin 50 prosenttia ja Italiassa 25 prosenttia järjestelmistä. Tunnistusjärjestelmien uusimista voidaan pitää investointina tulevaisuuteen, koska se antaa paremmat mahdollisuudet tunnistaa setelit ja kolikot (ja erityisesti niiden uudet aitoustekijät) ja torjua väärennöksiä. Toisaalta tunnistusjärjestelmien uusiminen maksaa 375–600 euroa automaattia kohti, joten kustannus on merkittävä. Muuta kuin käteisrahaa käyttävien automaattien järjestelmien uusiminen on halvempaa ja maksaa keskimäärin 400 euroa.

⁽¹⁾ Luvut perustuvat viidessä euroalueen valtiossa (Ranska, Saksa, Italia, Irlanti ja Alankomaat) tehtyyn tutkimukseen, joka kattaa 80 prosenttia myyntiautomaattien markkinoista.

Belgian, Luxemburgin ja Alankomaiden kaltaisissa maissa, joissa korttiraha on yleisessä käytössä, monet aiemmin kolikoilla toimineista automaateista on muutettu myös korttirahalla toimiviksi. Pysäköintimittareiden nopea uusiminen aiheutti oman maan kansalaisten lisäksi jonkin verran ongelmia turisteille, joilla ei yleensä ole hallussaan paikallisia maksukortteja.

Myyntiautomaattien ylläpitäjät korostavat, että kaikenarvoisia eurokolikoita on tarpeeksi liikkeellä ja niiden laatu on hyvä. Tämä osoittaa, että kaikkien euroalueen valtioiden liikkeeseen lasketut eurokolikot täyttävät myyntiautomaattien nykyaikaisen tunnistusjärjestelmien asettamat tiukat vaatimukset. Myyntiautomaateissa voidaan yleensä käyttää kaikkia muita eurokolikoita paitsi yhden ja kahden sentin kolikoita. Hinnat asetetaan yleensä viiden sentin välein. Euron käyttöönoton yhteydessä tehdyistä hinnanmuutoksista ei ole selvää käsitystä. Hintoja pyöristettiin molempiin suuntiin, jotta päästiin automaattien edellyttämiin tasalukuihin.

7. KÄTEISEN EURORAHAN ASEMA EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Tässä jaksossa tarkastellaan euroseteleiden ja -kolikoiden liikkuamista ja käyttöä euroalueen ulkopuolella. Näyttää siltä, että euron käyttö yleistyy euroalueen ulkopuolisissa Euroopan maissa. Muilla mantereilla euroa käytetään pääasiassa turistikohdeissa.

Eurooppalaisten matkailijoiden käyttäytymisellä on keskeinen merkitys. Viimeisimmän Eurobarometri-kyselyn mukaan 53 prosenttia euroalueen ulkopuolelle matkustaneista euroalueen kansalaisista otti mukaansa euroja, kun taas dollareita otti mukaansa vain 16 prosenttia matkustajista.

7.1 Euroalueen ulkopuoliset kolme jäsenvaltiota

Talous- ja rahaliiton ulkopuolelle toistaiseksi jääneissä jäsenvaltioissa (Ruotsi, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta) on seurattu tiiviisti käteisen eurorahan käyttöönottoa. Syyskuussa 2002 tehdyn tutkimuksen mukaan enemmistö näiden kolmen maan kansalaisista (tanskalaisista 68 %, ruotsalaisista 56 % ja briteistä 53 %) katsoi saaneensa paljon tai erittäin paljon tietoa eurosta. Kansalaisten enemmistö (tanskalaisista 55 %, ruotsalaisista 56 % ja briteistä 55 %) on jo käsitellyt euroseteleitä tai -kolikoita. Monet ovat huomanneet kotimaassaan tuotteita, joiden hinnat on merkitty euroina (tanskalaisista 47 %, ruotsalaisista 37 % ja briteistä 38 %). Valtaosa kyseisten maiden kansalaisista tietää, että euro helpottaa maiden välisiä hintavertailuja.

Käteinen euroraha hyväksytään Tanskassa yleisesti maksuvälineeksi⁽¹⁾. Tanskalaisista yrityksistä 83 prosenttia otti syyskuussa 2002 vastaan euroseteleitä ja -kolikoita turisteilta. Kyseisistä yrityksistä 72 prosenttia otti euroja vastaan myös oman maan kansalaisilta. Euroja vastaanottaneista kauppiaista 15 prosenttia ilmoittaa asiasta erillisellä kyltillä ja 35 prosenttia ilmoittaa laskun loppusumman euroina Tanskan kruunujen lisäksi. Kaksoishinnoittelua käyttää ainakin osassa tuotevalikoimaansa 13 prosenttia euroja vastaanottavista kauppiaista, ja 12 prosenttia antaa myös vaihtorahat euroina.

Ruotsissa useat kaupat, hotellit ja ravintolat myös suurkaupunkien ja turistikohteiden ulkopuolella hyväksyvät käteisen eurorahan maksuvälineeksi vaikka eivät aiemmin ottaneet vastaan EU:n kansallisia valuuttoja. Useimmiten yritykset kuitenkin vain ottavat vastaan euroseteleitä, mutta antavat vaihtorahat Ruotsin kruunuina. Laajinta euron käyttö on Ruotsin ja Suomen raja-alueilla. Pohjois-Ruotsissa kaukana muista ruotsalaisista asutuskeskuksista sijaitseva Haaparannan kaupunki, joka on lähellä Torniota, on erityisasemassa. Siellä on käytännössä siirrytty euron käyttöön. Euroa käytetään yleisesti maksuvälineenä ja kaikki hinnat ilmoitetaan myös euroina. Jopa kaupungin talousarvio vuodelle 2002 laadittiin paitsi Ruotsin kruunuina myös euroina. Kaupan keskusjärjestö ajaa voimakkaasti euron hyväksymistä maksuvälineeksi kaupoissa jakamalla ”We accept the euro” -tarraa. Ruotsissa järjestetään kansanäänestys euron käyttöönotosta 14. syyskuuta 2003.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa euro hyväksytään joskus maksuvälineeksi Lontoossa ja turistikohteissa. Vaihtorahat annetaan yleensä Englannin puntina. Hinnat ilmoitetaan joskus euroina. Briteistä 74 prosenttia on huomannut, että yhteinen raha helpottaa maiden välisiä hintavertailuja. Kansalaisista 83 prosenttia katsoo, että euron käyttöönotto 12:ssa EU-maassa oli historiallinen tapahtuma.

7.2 Liittymistä valmistelevat maat

Euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotolla on ollut jonkin verran vaikutuksia myös liittymistä valmistelevissa maissa. Euroa on käsitelty paljon tiedotusvälineissä, koska kyseiset valtiot sijaitsevat lähellä euroaluetta. Yleinen mielipide on yleensä myönteinen, koska nämä maat suunnittelevat euron käyttöönottoa jossain vaiheessa EU:hun liittymisen jälkeen.

Eurojen hankkiminen pankeista ja vaihtaminen kansalliseen valuuttaan on helppoa kaikissa liittymistä valmistelevissa maissa. Useimmissa niistä on myös mahdollista maksaa euroilla kaupoissa, hotelleissa ja ravintoloissa. Euroilla maksaminen ei välttämättä edes aiheuta lisäkuluja. Turistikohteissa hinnat ilmoitetaan euroina kotimaisen valuutan rinnalla. Bulgariassa ja Tur-

kissa euron käyttö on niin yleistä, että sitä voidaan melkein pitää rinnakkaisvaluuttana Yhdysvaltain dollarin ohella.

7.3 Euro maailmalla⁽²⁾

7.3.1 Muu Eurooppa

Euroopan unioni on aiemmin tehnyt Monacon, San Marinon ja Vatikaanin kanssa valuuttasuhteista sopimuksen, jonka mukaan euro on näiden maiden kansallinen valuutta ja laillinen maksuväline. Sopimusten mukaan kyseiset valtiot voivat laskea liikkeeseen tietyn määrän eurokolikoita, jotka ovat laillisia maksuvälineitä koko euroalueella. Ne eivät kuitenkaan saa laskea liikkeeseen euroseteleitä eikä muitakaan seteleitä. Andorrassa euro on korvannut Ranskan frangin ja Espanjan pesetan, joita käytettiin ennen rinnakkain, koska maalla ei ollut omaa valuuttaa.

Euro on käytännössä kansallinen raha myös Kosovossa ja Montenegrossa, jotka ovat osa Jugoslavian liittotasavaltaa. YK:n hallinnoimassa Kosovossa ulkomaanvaluutan käyttö ja hallussapito laillistettiin syyskuussa 1999. Tällä alueella käytettiin ennen vuotta 2002 valtaosin käteistä rahaa, pääasiassa Saksan markkoja. Kosovon pankki- ja maksualan viranomaiset toivat vuoden 2002 alussa maahan 413,3 miljoonan euron arvosta seteleitä ja 5,5 miljoonaa euroa kolikkoina helpottaakseen siirtymistä euron käyttöön. Lisäksi liikepankit toivat maahan 142 miljoonaa euroa. Pankki- ja maksualan viranomaiset tekivät myös parhaansa edistääkseen siirtymäkauden onnistumista Serbian erillisalueilla Kosovossa, missä Jugoslavian dinaaria käytetään edelleen maksuvälineenä. Euron käyttöönoton positiivinen sivuvaikutus oli pankkijärjestelmän vahvistuminen monien ihmisten tallettaessa rahansa pankkitileille siirtymäkauden aikana. Montenegrossa euro korvasi Saksan markan, josta tuli maksuväline vuonna 1999. Toisin kuin Kosovossa, euro on Montenegrossa laillinen maksuväline.

Mualla Euroopassa eurolla on jopa vahvempi asema kuin ennen Saksan markalla, jonka se on korvannut. Käteisen eurorahan hankkiminen ja vaihtaminen paikalliseksi valuutaksi on helppoa. Kaupat, hotellit, ravintolat jne. hyväksyvät euron yleensä maksuvälineeksi eikä euron käyttö välttämättä aiheuta merkittäviä lisäkuluja. Erityisesti Balkanilla ja Itä-Euroopassa euroa ja Yhdysvaltain dollaria käytetään yleisesti ja niitä voidaan pitää rinnakkaisvaluuttoina. Varsinkin turistikohteissa hinnat ilmoitetaan joskus euroina.

⁽²⁾ Tämän jakson tiedot perustuvat euron hyväksymisestä ja asemasta euroalueen ulkopuolisissa maissa tehtyyn kyselyyn, johon vastasivat ulkomaiset Euroopan unionin lähetystöt.

⁽¹⁾ Luvut ovat Danish Commerce & Services -järjestön tutkimuksesta.

7.3.2 Afrikka

Joillakin Afrikan mailla on historiallisista syistä yhteydet Eurooppaan, minkä vuoksi euroa käytetään joissakin Afrikan osissa yleisesti kansainvälisissä maksutapahtumissa erityisesti niissä valtioissa, joiden oma valuutta on kiinnitetty euroon kiinteällä valuuttakurssijärjestelmällä. Tämä koskee kaikkia CFA-alueeseen kuuluvia valtioita eli Keski-Afrikan talous- ja rahaliittoa (CEMAC), Länsi-Afrikan talous- ja rahaliittoa (WAEMU) ja Kap Verdeä. Näissä valtioissa yleinen kiinnostus euroon liittyviin asioihin on paljon korkeammalla tasolla kuin mantereiden muissa valtioissa.

Euron käyttöönoton vaikutukset ovat olleet Afrikassa yleensä vähäisiä. Käteistä eurorahaa ei ole helppo hankkia eikä vaihtaa paikalliseen afrikkalaiseen valuuttaan varsinkaan niissä maissa, joissa sovelletaan valuuttarajoituksia. Euroseteleitä ja -kolikoita on yleensä saatavilla vain suurimmista pankeista ja lentokentiltä. Kyseisistä paikoistakin saa yleensä helpommin dollareita. Useimmissa maissa voi kuitenkin maksaa euroilla. Kaksoishinnoittelua käytetään vain muutamassa Afrikan maassa (esim. Kamerun ja Egypti) joissakin turistikohteissa.

Intian valtameressä sijaitseva Reunionin saari on ottanut euron virallisesti käyttöön, koska se on Ranskan merentakainen departementti. Niin ikään Intian valtameressä sijaitseva Mayotten saari on Ranskan merentakainen alueellinen yhteisö, jossa käytettiin ennen Ranskan frangia, joten euro on otettu sielläkin virallisesti käyttöön.

7.3.3 Amerikka

Yhdysvaltain dollarilla on vahva asema koko Amerikan mantereella. Käteisen eurorahan käyttöönotto ei ole vaikuttanut asiaan. Useimmissa valtioissa euroja on vaikea hankkia pankeista tai vaihtaa paikalliseen valuuttaan. Euroa ei juurikaan hyväksytä maksuvälineeksi hotelleissa tai ravintoloissa. Poikkeuksia ovat Dominikaaninen tasavalta, Kuuba ja Surinam. Viimeksi mainittu on Alankomaiden entinen siirtomaa, jossa euroilla voi yleensä maksaa pientä palkkiota vastaan. Turistikohdeissa hinnat on merkitty myös euroina. Surinamin erikoisasemaan voi olla yhtenä selityksenä vieressä sijaitseva Ranskan Guayana, joka kuuluu Ranskalle ja jossa käytetään yksinomaan euroa. Euroa käytetään myös Karibianmerellä sijaitsevilla Ranskan merentakaisissa departementeissa (Guadeloupe ja Martini-

que). Euro on otettu käyttöön myös Saint-Pierre ja Miquelon-saaristossa, joka on Pohjois-Atlantilla Kanadan rannikon edustalla sijaitseva Ranskan merentakainen alueellinen yhteisö.

7.3.4 Aasia ja Oseania

Lähi-idässä euron käyttöönotolla on ollut hyvin vähäiset vaikutukset. Käteisen eurorahan hankkiminen ja vaihtaminen paikalliseksi valuutaksi on melko helppoa. Tietyissä valtioissa euroilla voi maksaa kaupoissa, hotelleissa ja ravintoloissa. Israelissa euron käyttö on jonkin verran yleisempää. Vaikka euro ei ole virallinen maksuväline, se hyväksytään vähäisin lisäkuluin tärkeimmissä turistikohteissa.

Muualla Aasiassa euron käyttöönotolla oli paikoin suurempi vaikutus. Valtaosassa Aasian maita euroa voi hankkia ja vaihtaa paikalliseksi valuutaksi paitsi jos lainsäädännössä on ulkomaan valuuttaa koskevia rajoituksia. Esimerkiksi Thaimaassa, Etelä-Koreassa ja Laosissa kaupat, hotellit, ravintolat jne. hyväksyvät euron yleisesti maksuvälineeksi eikä euron käyttö tavallisesti aiheuta merkittäviä lisäkuluja. Kaksoishinnoittelu on harvinaista, mutta sitä esiintyy erityisesti turistikohteissa esimerkiksi Thaimaassa ja Filippiineillä. Jos toista maksuvälinettä käytetään yleisesti kotimaisen valuutan rinnalla, se on yleensä dollari tai naapurimaan valuutta. Euroilla ei ole merkittävää asemaa kansainvälisissä maksuissa, koska Aasiassa käytetään niissä pääasiassa dollaria. Euro on kuitenkin saanut jonkin verran huomiota tiedotusvälineissä. Euron kurssi kiinnostaa erityisesti Japania.

Käteisen eurorahan vaihtaminen paikalliseksi valuutaksi on helppoa Oseaniassa. Alueella ei yleensä käytetä ulkomaanvaluuttoja maksuvälineinä kotimaisen rahan rinnalla. Euroilla ei yleensä voi maksaa kaupoissa, hotelleissa tai ravintoloissa. Ranskan merentakaisilla alueilla kuten Uudessa-Kaledoniassa ja Ranskan Polynesiassa tilanne on hieman toinen. Näillä alueilla käytetään CFP-frangia, jolla on kiinteä pariteetti suhteessa euroon. Euroista ollaan tämän vuoksi kiinnostuneita ja niillä voi usein maksaa hotelleissa, ravintoloissa ja kaupoissa. Australialaiset ja uusiseelantilaiset suhtautuvat euroon yleensä positiivisesti ja pitävät sitä dollarin vaihtoehtona kansainvälisillä markkinoilla, mikä vähentää näiden maiden riippuvuutta dollarista.

Menettelyn aloittamista koskeva ilmoitus Kiinan kansantasavallasta peräisin olevaan glyfosaattiin sovellettavien polkumyyntitoimenpiteiden päättymistä koskevan ja välivaiheen tarkastelun vireillepanosta

(2003/C 36/03)

Kiinan kansantasavallasta, jäljempänä ”asianomainen maa”, peräisin olevan glyfosaatin tuontiin sovellettavien polkumyyntitoimenpiteiden voimassaolon lähestyvää päättymistä koskevan ilmoituksen julkaisemisen ⁽¹⁾ jälkeen komissio vastaanotti neuvoston asetuksen (EY) N:o 384/96 ⁽²⁾, jäljempänä ”perusasetus”, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 1972/2002 ⁽³⁾, 11 artiklan 2 kohdan mukaisen pyynnön tarkastella näitä toimenpiteitä uudelleen. Lisäksi komissiolla on näyttöä, joka oikeuttaa perusasetuksen 11 artiklan 3 kohdan mukaisen tarkastelun vireillepanon.

1. Tarkastelua koskeva pyyntö

Pyynnön esitti 18. marraskuuta 2002 Euroopan glyfosaattijärjestö EGA (European Glyphosate Association, jäljempänä ”pyynnön esittäjä”) edustaen tuottajia, joiden tuotanto muodostaa pääosan, tässä tapauksessa yli 90 prosenttia, yhteisön koko glyfosaatin tuotannosta.

2. Tuote

Tarkasteltavana oleva tuote on glyfosaatti, jota voidaan valmistaa eriasteisina tai -tyyppisinä pitoisuuksina, joista tärkeimmät ovat formuloitu glyfosaatti (jonka glyfosaattipitoisuus on yleensä 36 prosenttia), suola (glyfosaattipitoisuus yleensä 62 prosenttia), harkot (glyfosaattipitoisuus yleensä 84 prosenttia) ja happo (glyfosaattipitoisuus yleensä 95 prosenttia) ja joka luokitellaan tällä hetkellä CN-koodeihin ex 2931 00 95 (Taric-koodit 2931 00 95 81 ja 2931 00 95 82) ja ex 3808 30 27 (Taric-koodit 3808 30 27 11 ja 3808 30 27 19) Nämä CN-koodit ovat ainoastaan ohjeellisia.

3. Voimassa olevat toimenpiteet

Tällä hetkellä voimassa olevat toimenpiteet ovat neuvoston asetuksella (EY) N:o 368/98 ⁽⁴⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 1086/2000 ⁽⁵⁾, käyttöön otetut lopulliset polkumyöntitullit, jotka laajennettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 163/2002 ⁽⁶⁾ koskemaan tarkasteltavana olevan tuotteen Malesiasta tai Taiwanista tapahtuvaa tuontia, riippumatta siitä, onko se ilmoitettu tullille Malesiasta tai Taiwanista peräisin olevana.

4. Tarkastelun perusteet

4.1 Toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun perusteet

Pyyntö perustuu siihen, että toimenpiteiden voimassaolon päätyminen johtaisi todennäköisesti polkumyynnin ja yhteisön

tuotannonalalle aiheutuneen vahingon jatkumiseen tai toistumiseen.

Pyynnön esittäjä esitti näytön siitä, että tarkasteltavana olevan tuotteen tuonti Kiinan kansantasavallasta yhteisöön on jatkunut määrältään merkittävänä ja polkumyynthinnoin. Polkumyynnin jatkumista koskeva väite perustuu normaaliarvon ja tarkasteltavana olevan tuotteen yhteisöön suuntautuvan viennin hintojen vertailuun.

Pyynnön esittäjä on perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan säännösten mukaisesti määrittänyt Kiinan kansantasavallalle normaaliarvon tämän ilmoituksen 5.1 kohdan d alakohdassa mainittua viitemaaksi soveltuva markkinatalousmaata koskevan normaaliarvon perusteella. Polkumyynnin jatkumista koskeva väite perustuu tarkasteltavana olevan tuotteen edellisessä virkkeessä tarkoitettulla tavalla määritetyn normaaliarvon ja yhteisöön suuntautuvan viennin hintojen vertailuun.

Tämän perusteella lasketut polkumyöntimarginaalit ovat viejään osalta huomattavat.

Vahingon suhteen väitetään, että tarkasteltavana olevan tuotteen hinnoilla on muiden seurausten lisäksi edelleen ollut kielteinen vaikutus yhteisön tuotannonalan veloitamiin hintoihin, mikä puolestaan on vaikuttanut erittäin kielteisesti yhteisön tuotannonalan taloudelliseen tilanteeseen.

Pyynnön esittäjä väittää lisäksi, että on olemassa vahingollisen polkumyynnin jatkumisen todennäköisyys. Pyynnön esittäjä väittää, että koska toimenpiteitä on absorboitu ja kierretty, vahingollinen polkumyynti todennäköisesti toistuisi. Pyynnön esittäjä on myös esittänyt näytön, joka osoittaa, että Kiinasta vietyjä tuotteita on myyty polkumyynnillä kolmansien maiden markkinoilla, mikä viittaa polkumyynnin toistumisen todennäköisyyteen, jos toimenpiteiden voimassaolo päättyy.

Lisäksi pyynnön esittäjällä on näyttöä siitä, että jos toimenpiteiden voimassaolon annetaan päättyä, tarkasteltavana olevan tuotteen nykyinen tuontitaso todennäköisesti nousisi, koska asianomaisen maan vientiä harjoittavilla tuottajilla on tuotantokapasiteettia ja käyttämätöntä kapasiteettia ja koska yhteisössä on olemassa vakiintuneet jakelukanavat tällaiselle tuonnille.

Pyynnön esittäjä väittää lisäksi, että yhteisön tuotannonalan tilanne on vaikutuksille altis ja että asianomaisista maista polkumyynnillä tapahtuvan tuonnin merkittävä lisääntyminen aiheuttaisi yhteisön tuotannonalalle todennäköisesti lisävahinkoa, jos toimenpiteiden voimassaolon annetaan päättyä.

⁽¹⁾ EYVL C 120, 23.5.2002, s. 3.

⁽²⁾ EYVL L 56, 6.3.1996, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 305, 7.11.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 47, 18.2.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 124, 25.5.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 30, 31.1.2002, s. 1.

4.2 Välivaiheen tarkastelun perusteet

Komissio on päättänyt panna omasta aloitteestaan vireille välivaiheen tarkastelun selvittääkseen, ovatko voimassa olevat toimenpiteet asianmukaisia, koska pyynnössä esitetty näyttö osoittaa, että toimenpiteet eivät ole riittäviä vahingollisen polkumyynnin vastaisiksi toimiksi, minkä vuoksi tarvitaan toimenpiteiden täydellistä, menettelyn kaikki näkökohdat kattavaa välivaiheen tarkastelua.

5. Menettely

Komissio on neuvoa-antavaa komiteaa kuultuaan päättänyt, että on olemassa riittävä näyttö toimenpiteiden voimassaolon päättymistä koskevan tarkastelun ja välivaiheen tarkastelun vireille panemiseksi, mistä syystä se panee tarkastelun vireille perusasetuksen 11 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

5.1 Menettely polkumyynnin ja vahingon todennäköisyyden määrittämiseksi

Tutkimuksessa selvitetään, johtaako toimenpiteiden voimassaolon päättymisen todennäköisesti polkumyynnin ja vahingon jatkumiseen tai toistumiseen, sekä onko voimassa olevien toimenpiteiden jatkaminen, kumoaminen tai muuttaminen tarpeen.

a) Otanta

Koska tässä menettelyssä on ilmeisesti osallisena suuri määrä osapuolia, komissio voi päättää soveltaa otantamenetelmää perusasetuksen 17 artiklan mukaisesti.

i) Kiinan kansantasavallassa toimivia viejiä/tuottajia koskeva otos

Pystyäkseen päättämään otannan tarpeellisuudesta ja voidakseen tarvittaessa valita otoksen komissio kehottaa kaikkia viejiä/tuottajia tai niiden edustajia ilmoittautumaan ottamalla yhteyttä komissioon ja toimittamalla yrityksestään tai yrityksistään seuraavat tiedot tämän ilmoituksen 6 kohdan b alakohdan i alakohdassa annettussa määrääjässä:

- yrityksen nimi, osoite, sähköpostiosoite, puhelin-, faksi- ja/tai teleksinumero sekä yhteyshenkilön nimi,
- paikallisena valuuttana ilmaistu liikevaihto ja tarkasteltavana olevan tuotteen vienti yhteisöön 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 välisenä aikana tonneina,
- paikallisena valuuttana ilmaistu liikevaihto ja tarkasteltavana olevan tuotteen myynti kotimarkkinoilla 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 välisenä aikana tonneina,
- tieto siitä, aikooko yritys pyytää yksilöllistä marginaalia tai markkinatalousasemaa (ainoastaan tuottajat

voivat pyytää yksilöllistä marginaalia ja markkinatalousasemaa),

- tarkka kuvaus yrityksen toiminnasta tarkasteltavana olevan tuotteen tuotannon osalta,
- tarkasteltavana olevan tuotteen tuotannon määrä tonneina, tuotantokapasiteetti ja investoinnit tuotantokapasiteettiin 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 välisenä aikana,
- kaikkien tarkasteltavana olevan tuotteen tuotantoon ja/tai myyntiin (vienti- ja/tai kotimarkkinoille) osallistuvien etuyhteydessä olevien yritysten ⁽¹⁾ nimet ja tarkka kuvaus niiden toiminnasta,
- muut asiaa koskevat tiedot, joista voi olla hyötyä komissiolle otoksen valinnassa,
- tieto siitä, suostuuko yritys tai suostuvatko yritykset osallistumaan otokseen, mikä merkitsee kyselylomakkeen täyttämistä ja vastauksia koskevan, paikalla suoritettavan tarkastuksen hyväksymistä.

Saadakseen viejiä/tuottajia koskevan otoksen valinnan kannalta tarpeellisina pitämänsä tiedot komissio ottaa lisäksi yhteyttä viejämään viranomaisiin ja tiedossa oleviin viejiin/tuottajiin järjestöihin.

ii) Tuojia koskeva otos

Pystyäkseen päättämään otannan tarpeellisuudesta ja voidakseen tarvittaessa valita otoksen komissio kehottaa kaikkia tuojia tai niiden edustajia ilmoittautumaan komissiolle ja toimittamaan yrityksestään tai yrityksistään seuraavat tiedot tämän ilmoituksen 6 kohdan b alakohdan i alakohdassa annettussa määrääjässä:

- yrityksen nimi, osoite, sähköpostiosoite, puhelin-, faksi- ja/tai teleksinumero sekä yhteyshenkilön nimi,
- yrityksen kokonaisliikevaihto euroina 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 väliseltä ajalta,
- työntekijöiden kokonaismäärä,
- tarkka kuvaus yrityksen toiminnasta tarkasteltavana olevan tuotteen osalta ja tarkasteltavana olevan tuotteen määrä tonneina 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 välisenä aikana,
- Kiinan kansantasavallasta peräisin olevan tarkasteltavana olevan tuotteen tuonnin ja jälleenmyynnin määrä tonneina yhteisön markkinoilla sekä arvo euroina 1. tammikuuta 2002 ja 31. joulukuuta 2002 välisenä aikana,

⁽¹⁾ Etuyhteydessä olevan yrityksen käsitettä selvitetään yhteisön tullikoodeksin soveltamisesta annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, 11.10.1993, s. 1) 143 artiklassa.

- kaikkien tarkasteltavana olevan tuotteen tuotantoon ja/tai myyntiin osallistuvien etuyhteydessä olevien yritysten ⁽¹⁾ nimet ja tarkka kuvaus niiden toiminnasta,
- muut asiaa koskevat tiedot, joista voi olla hyötyä komissiolle otoksen valinnassa,
- tieto siitä, suostuuko yritys tai suostuvatko yritykset osallistumaan otokseen, mikä merkitsee myös kyselylomakkeen täyttämistä ja vastauksia koskevan, paikalla suoritettavan tarkastuksen hyväksymistä.

Saadakseen tuojia koskevan otoksen valinnan kannalta tarpeellisina pitämänsä tiedot komissio ottaa lisäksi yhteyttä tiedossa oleviin tuojien järjestöihin.

iii) Otosten lopullinen valinta

Asianomaisten osapuolten on toimitettava otosten valinnan kannalta merkitykselliset tiedot tämän ilmoituksen 6 kohdan b alakohdan ii alakohdassa annetussa määräajassa.

Komissio aikoo valita otokset lopullisesti kuultuaan niitä asianomaisia osapuolia, jotka ovat ilmoittaneet haluavansa kuulua otokseen.

Otoksiin valittujen yritysten on täytettävä kyselylomake tämän ilmoituksen 6 kohdan b alakohdan iii alakohdassa annetussa määräajassa ja niiden on toimittava yhteistyössä tutkimuksessa.

Jos yhteistyö ei ole riittävää, komissio tekee päätelmänsä käytettävissä olevien tietojen perusteella perusasetuksen 17 artiklan 4 kohdan ja 18 artiklan mukaisesti.

b) Kyselylomakkeet

Saadakseen tutkimuksensa kannalta tarpeellisina pitämänsä tiedot komissio lähettää kyselylomakkeen yhteisön tuottajille ja niitä edustaville järjestöille, otokseen valituille Kiinan kansantasavallassa toimiville viejille/tuottajille, Kiinan kansantasavallassa toimiville viejien/tuottajien järjestöille, otokseen valituille tuojille, pyynnössä mainituille tai tämän tarkastelun kohteena oleviin toimenpiteisiin johtaneessa tutkimuksessa yhteistyössä toimineille tuojien järjestöille sekä asianomaisten viejämäärien viranomaisille.

Kaikkien asianomaisten osapuolten olisi kuitenkin mahdollisimman pian otettava yhteyttä komissioon faksitse saadakseen selville, onko ne mainittu pyynnössä. Niiden olisi tarvittaessa pyydettävä kyselylomake 6 kohdan a alakohdan i alakohdassa annetussa määräajassa, koska tämän ilmoituksen 6 kohdan a alakohdan ii alakohdassa annettua määräaikaä sovelletaan kaikkiin asianomaisiin osapuoliin.

⁽¹⁾ Etuyhteydessä olevan yrityksen käsitettä selvitetään yhteisön tullikoodexin soveltamisesta annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, 11.10.1993, s. 1) 143 artiklassa.

c) Tietojen kerääminen ja osapuolten kuuleminen

Kaikkia asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään näkökantansa, toimittamaan muita tietoja kuin vastaukset kyselyyn ja esittämään asiaa tukeva näyttö. Nämä tiedot ja asiaa tukeva näyttö on toimitettava komissiolle tämän ilmoituksen 6 kohdan a alakohdan ii alakohdassa annetussa määräajassa.

Komissio voi lisäksi kuulla asianomaisia osapuolia, jos ne pyytävät sitä ja osoittavat, että niiden kuulemiseen on olemassa erityisiä syitä. Tämä pyyntö on esitettävä tämän ilmoituksen 6 kohdan a alakohdan iii alakohdassa annetussa määräajassa.

d) Markkinatalousmaan valinta

Brasilia oli aiemmassa tutkimuksessa se markkinatalousmaa, jonka perusteella määritettiin Kiinan kansantasavaltaa koskeva normaaliarvo. Komission tarkoituksena on käyttää Brasiliata uudelleen tähän tarkoitukseen. Asianomaisia osapuolia pyydetään esittämään huomionsa valinnan sopivuudesta tämän ilmoituksen 6 kohdan c alakohdassa annetussa erityisessä määräajassa.

e) Markkinatalousasema

Normaaliarvo määritetään perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan b alakohdan mukaisesti niille Kiinan kansantasavallassa toimiville viejille/tuottajille, jotka väittävät toimivansa markkinatalousolosuhteissa eli täyttävänsä perusasetuksen 2 artiklan 7 kohdan c alakohdassa vahvistetut edellytykset ja esittävät siitä riittävän näytön. Niiden viejien/tuottajien, jotka aikovat esittää tätä koskevan asianmukaisesti perustellun pyynnön, on tehtävä se tämän ilmoituksen 6 kohdan d alakohdassa annetussa erityisessä määräajassa. Komissio lähettää lomakkeet pyynnön tekemistä varten kaikille niille Kiinan kansantasavallan viejille/tuottajille, jotka kuuluvat otokseen tai jotka ovat hakeneet yksilöllisen marginaalin vahvistamista, sekä Kiinan kansantasavallan viranomaisille.

5.2 Yhteisön edun arviointimenettely

Jos polkumyynnin ja vahingon jatkuminen osoittautuu todennäköiseksi sekä on tarve muuttaa toimenpiteiden lajia, tehdään perusasetuksen 21 artiklan mukaisesti päätös siitä, olisiko polkumyynnitoimenpiteet yhteisön edun nimissä säilytettävä voimassa tai olisiko niitä muutettava. Tämän vuoksi yhteisön tuotannonala, tuojat, niitä edustavat järjestöt, edustavat käyttäjät ja edustavat kuluttajajärjestöt voivat ilmoittautua tämän ilmoituksen 6 kohdan a alakohdan ii alakohdassa annetussa yleisessä määräajassa ja toimittaa tietoja komissiolle, mikäli ne todistavat, että niiden toiminta on objektiivisessa yhteydessä tarkasteltavana olevaan tuotteeseen. Osapuolet, jotka ovat toimineet edellisen virkkeen ohjeiden mukaisesti, voivat pyytää saada tulla kuulluiksi esittäen erityiset syyt sille, miksi niitä olisi kuultava tämän ilmoituksen 6 kohdan a alakohdan iii alakohdassa annetussa määräajassa. Olisi huomattava, että 21 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot otetaan huomioon ainoastaan, jos ne on tosiasioihin perustuvalla näytöllä osoitettu oikeiksi niitä toimitettaessa.

6. Määräajat

a) Yleiset määräajat

i) Kyselylomakkeen tai muiden pyyntöä koskevien lomakkeiden pyytäminen

Kaikkien tämän tarkastelun kohteena olevien toimenpiteiden käyttöönottoon johtaneessa tutkimuksessa yhteistyöstä kieltäytyneiden asianomaisten osapuolten olisi pyydettävä kyselylomake tai muut pyyntöä koskevat lomakkeet mahdollisimman nopeasti mutta joka tapauksessa 15 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

ii) Osapuolten ilmoittautuminen, kyselylomakkeiden palauttaminen ja muiden tietojen toimittaminen

Jotta asianomaisten osapuolten huomautukset voitaisiin ottaa tutkimuksessa huomioon, niiden on ilmoitettava ottamalla yhteyttä komissioon, esitettävä näkökantansa ja toimitettava vastaukset kyselyyn tai muut tiedot 40 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jollei toisin ilmoiteta. Huomiota kiinnitetään siihen, että useimpien perusasetuksessa säädettyjen menettelyllisten oikeuksien käyttö edellyttää asianomaisen osapuolen ilmoittautumista edellä mainitussa määräajassa.

Otokseen valittujen yritysten on toimitettava kyselyvastaukset tämän ilmoituksen 6 kohdan b alakohdan iii alakohdassa annetussa määräajassa.

iii) Kuuleminen

Asianomaiset osapuolet voivat myös pyytää saada tulla komission kuulemiksi samassa 40 päivän määräajassa.

b) Otanta koskeva erityinen määräaika

i) Edellä 5.1 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimitettavuus komissiolle 15 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, koska komissio aikoo kuulla otoksen lopullisesta valinnasta niitä asianomaisia osapuolia, jotka ovat ilmoittaneet haluavansa kuulua otokseen, 21 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

ii) Kaikki muut otoksen valinnan kannalta merkittävät, 5.1 kohdan a alakohdan iii alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimitettavuus komissiolle 21 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

iii) Otokseen valittujen osapuolten on toimitettava kyselyvastaukset komissiolle 37 päivän kuluessa siitä, kun niille on ilmoitettu niiden valinnasta otokseen.

c) Erityinen määräaika markkinatalousmaan valitsemiseksi

Tutkimuksen osapuolet voivat esittää huomautuksia siitä, onko Brasilia, jota tämän ilmoituksen 5.1 kohdan d alakohdassa ehdotetaan markkinatalousmaaksi normaaliarvon määrittämiseksi Kiinan kansantasavallan osalta, sopiva valinta tähän tarkoitukseen. Nämä huomautukset on toimitettava komissiolle kymmenen päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

d) Erityinen määräaika markkinatalousasemaa koskevan pyynnön esittämiseksi

Tämän ilmoituksen 5.1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen asianmukaisesti perustellujen markkinatalousasemaa koskevien pyynnöiden on toimitettava komissiolle 21 päivän kuluessa otoksen valinnasta tai muussa komission asettamassa määräajassa.

7. Kirjalliset huomautukset, kyselylomakkeiden vastaukset ja kirjeenvaihto

Asianomaisten osapuolten on esitettävä kaikki huomautuksensa ja pyyntönsä kirjallisina (ei sähköisessä muodossa, ellei toisin ilmoiteta), ja niissä on oltava asianomaisen osapuolen nimi, osoite, sähköpostiosoite, puhelinnumero ja faksi- ja/tai teleksinumero.

Komission yhteystiedot:

European Commission
Directorate General for Trade
Directorate B
J-79 5/16
B-1049 Bruxelles/Brussel
Faksi (32-2) 295 65 05
Teleksi COMEU B 21877.

8. Yhteistyöstä kieltäytyminen

Jos asianomainen osapuoli kieltäytyy antamasta tai ei muutoin toimita tarvittavia tietoja määräajassa tai merkittävällä tavalla vaikeuttaa tutkimusta, päätelmät, riippumatta siitä, ovatko ne myönteisiä vai kielteisiä, voidaan tehdä käytettävissä olevien tietojen perusteella perusasetuksen 18 artiklan mukaisesti.

Jos asianomaisen osapuolen todetaan toimittaneen väärän tai harhaanjohtavan tiedon, tätä tietoa ei oteta huomioon, ja sen sijasta voidaan käyttää käytettävissä olevia tietoja.

EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisen valtiontuen hyväksyminen**Tapaukset, joita komissio ei vastusta**

(2003/C 36/04)

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003**Jäsenvaltio:** Italia**Tuen numero:** N 139/02**Nimike:** Ministeriön päätös, tehty 13.2.2002, lain nro 499 (23.12.1999) 4 artiklan soveltamisesta**Tarkoitus:** Maatalousalan tukeminen**Oikeusperusta:** Decreto ministeriale del 13 febbraio 2002 di attuazione dell'articolo 4 della legge 23 dicembre 1999, n. 499**Talousarvio:** 154 937 069,69 euroa**Tuen intensiteetti tai määrä:** Vaihtelee toimenpiteen mukaan (tiettyihin osatoimenpiteisiin ei sisälly valtiontukielementtiä)**Kesto:** Yksi vuosi

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Päätöksen tekopäivä:** 15.1.2003**Jäsenvaltio:** Suomi**Tuen numero:** N 378/02**Nimike:** Investointitukiohjelman N 189/2000 muutos**Tarkoitus:** Tukitoimenpiteen N 189/2000 12.1.3 kohdan mukaisesti tukikelpoisiin investointikustannuksiin kuuluu jalostusarvoltaan valiolatuisten kantakirjalampaiden hankinta, mikä saattaa parantaa lammaskatraan tuotantokapasiteettia. Suomen viranomaiset ehdottavat tukiohjelman laajentamista koskemaan myös siitosnautojen hankintaa. Hankintojen on oltava joko ensihankintoja tai hankintoja, joiden tarkoituksena on parantaa lauman genettistä laatua**Oikeusperusta:** Ålands landskapstyrelses beslut**Talousarvio:** Investointitukiohjelman talousarvion on arvioitu olevan noin 1 093 miljoonaa euroa vuodessa. Ehdotetun tukijärjestelmän muutoksen tarkkaa talousarviota ei ole ilmoitettu**Tuen intensiteetti tai määrä:** N 189/2000 tukijärjestelmän suhteen muuttumaton: tuki on korkeintaan 50 prosenttia kustannuksista ja enintään 400 000 euroa vuotta ja yritystä kohti. Nuorille alle 40-vuotiaille maanviljelijöille tuen intensiteetti on korkeintaan 55 prosenttia**Kesto:** Vuoteen 2006 saakka

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids**Päätöksen tekopäivä:** 15.1.2003**Jäsenvaltio:** Ranska**Tuen numero:** N 161/02**Nimike:** Tuet tuoreiden ja jalostettujen hedelmien ja vihannesten mainontaan**Tarkoitus:** Hedelmä- ja vihannesealan tuotteiden imagon kehittäminen ja menekin edistäminen**Talousarvio:** 5 miljoonaa euroa vuodessa**Tuen intensiteetti tai määrä:** Enintään 50 prosenttia aiheutuneista menoista

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003

Jäsenvaltio: Espanja

Tuen numero: N 545/02

Nimike: Kaniininkasvatuksen tuet

Tarkoitus: Kaniininkasvatusalan yritysten infrastruktuurin parantaminen investointitukien avulla

Oikeusperusta: Proyecto de orden sobre explotaciones cunícolas

Talousarvio: 660 000 euroa

Tuen intensiteetti tai määrä: 2 prosenttiyksikön hyvitys (johon lisätään 2 prosenttiyksikköä tuen kumuloituessa alueellisen tuen kanssa) lainojen korkoprosenttiin sekä vakuuden hallinnointikulujen hyvittäminen. Maksimimäärä 12 prosenttia investoinnin kustannuksista, maksimisumma 9 000 euroa yritystä kohden

Kesto: Kolme vuotta

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003

Jäsenvaltio: Italia (Toscana)

Tuen numero: N 739/02

Nimike: Muutokset alueelliseen lakiin n:o 7/2002 tuista karjankasvattajille BSE-taudin erikseen määritellyn riskiaineksen hävittämiseksi

Tarkoitus: Kuolleiden eläinten keräämisestä ja kuljettamisesta hävitys- ja polttolaitoksiin karjankasvattajille aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Oikeusperusta: DDL «Modifiche alla LR n. 7/2002: Interventi a favore degli allevatori in relazione allo smaltimento dei materiali a rischio specifico derivanti da encefalopatia spongiforme bovina»

Talousarvio: Lisätalousarvio: 206 000 euroa

Tuen intensiteetti tai määrä: 60 prosenttia

Kesto: Tuki myönnetään 31. joulukuuta 2001 ja 31. lokakuuta 2002 välisenä aikana kuolleista eläimistä

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003

Jäsenvaltio: Espanja

Tuen numero: N 750/02

Nimike: El Pozo Alimentación SA -yritykselle myönnetty tuet

Tarkoitus: El Pozo Alimentación SA -yrityksen investoinnin toteuttaminen

Oikeusperusta: Ley 50/85, de 27 de diciembre de incentivos regionales para la corrección de desequilibrios económicos interterritoriales

Talousarvio: Tuen kokonaismäärä on yhteensä 7 891 718,03 euroa

Tuen intensiteetti tai määrä: 9 prosenttia investointikustannuksista

Kesto: Kertaluonteinen tuki

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003

Jäsenvaltio: Saksa (Mecklenburg-Vorpommern)

Tuen numero: N 776/02

Nimike: Maatalouden rakenneuudistustuki

Tarkoitus: Tuki taloudellisissa vaikeuksissa oleville maatalousyrityksille lyhytaikaisten luottojen takaisinmaksamiseksi ja taloudellisen kannattavuuden palauttamiseksi

Oikeusperusta: Richtlinie für die Gewährung von öffentlichen Darlehen aus dem Landwirtschaftssondervermögen zur Existenzsicherung landwirtschaftlicher Unternehmen und gewerblicher Tierhaltungsunternehmen

Talousarvio: 2,5 miljoonaa euroa vuodessa

Tuen intensiteetti tai määrä: 14,5 prosenttia

Kesto: Kaksi vuotta

Muita tietoja: Saksan viranomaiset ovat sitoutuneet antamaan vuotuisen kertomuksen ohjelman toteuttamisesta

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Päätöksen tekopäivä: 15.1.2003

Jäsenvaltio: Espanja (Kastilia ja León)

Tuen numero: NN 83/01 (ex N 166/01)

Nimike: Eläinruhojen kuljetukseen ja hävitykseen myönnettävä tuki

Tarkoitus: Eläinruhojen keräämistä, kuljetusta ja hävitystä varten luotavan järjestelmän kehittäminen

Oikeusperusta: Orden de la Consejería de Agricultura y Ganadería de Castilla y León por la que se convocan ayudas para el establecimiento de un sistema de retirada, transporte y destrucción de cadáveres en Castilla y León

Talousarvio: 5 142 620 euroa vuodelle 2001, ja 5 142 620 euroa vuodelle 2002

Tuen intensiteetti tai määrä: Alle 100 prosenttia kustannuksista

Kesto: Vuodet 2001 ja 2002

Päätöksen teksti (ilman luottamuksellisia tietoja) on julkaistu todistusvoimaisella kielellä/todistusvoimaisilla kielillä seuraavalla Internet-sivulla:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Menettelyn aloittaminen

(Asia COMP/M.2947 – Verbund/Energie Allianz)

(2003/C 36/05)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komissio päätti 20. joulukuuta 2002 aloittaa menettelyn edellä mainitussa asiassa todettuaan, että ilmoitettu yrityskeskittymä herättää vakavia epäilyjä sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Menettelyn aloittaminen johtaa ilmoitetun yrityskeskittymän osalta tutkimuksen toisen vaiheen aloittamiseen. Päätös on tehty neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla.

Komissio kehottaa asianomaisia kolmansia osapuolia esittämään sille mahdolliset huomautuksensa ehdotetun yrityskeskittymän osalta.

Huomautusten on oltava komissiolla 15 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta. Huomautukset voidaan lähettää komissiolle faksitse ((32-2) 296 43 01 tai 296 72 44) tai postitse viitteellä COMP/M.2947 – Verbund/Energie Allianz seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto
Linja B – Yrityskeskittymien valvonnan erityisryhmä
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel.

Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä
(Asia COMP/M.3081 – Michelin/Viborg)

(2003/C 36/06)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. Komissio vastaanotti 6. helmikuuta 2003 neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1310/97 ⁽²⁾, 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla yritys Eurodrive Services and Distribution NV ("Eurodrive", Alankomaat), joka kuuluu Michelin-yhtymän (Compagnie Générale des Établissements Michelin, Ranska), hankkii mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua määräysvallan yrityksen Viborg Gruppen Holding A/S ("Viborg", Tanska) rengas- ja renkaiden uudelleenpinnoitus -liiketoiminnasta, ostamalla osakkeita.
2. Kyseisten yritysten liiketoiminnan sisältö on seuraava:
 - Michelin: moottoriajoneuvojen renkaiden valmistus ja toimittaminen,
 - Eurodrive: moottoriajoneuvojen renkaiden jakelu, uudelleenpinnoitus ja huolto,
 - Viborg: moottoriajoneuvojen vararenkaiden jakelu, renkaiden uudelleenpinnoituspalvelut.
3. Komissio katsoo alustavan tarkastelun perusteella, että ilmoitettu keskittymä voi kuulua asetuksen (ETY) N:o 4064/89 soveltamisalaan. Asiaa koskevan lopullisen päätöksen tekoa on kuitenkin lykätty.
4. Komissio kehottaa asianomaisia kolmansia osapuolia esittämään sille mahdolliset ehdotettua toimenpidettä koskevat huomautuksensa.

Huomautusten on oltava komissiolla 10 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisupäivästä. Huomautukset voidaan lähettää komissiolle faksitse ((32-2) 296 43 01 tai 296 72 44) tai postitse viitteellä COMP/M.3081 – Michelin/Viborg, seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto
Linja B – Yrityskeskittymien valvonnan erityisryhmä
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EYVL L 395, 30.12.1989, s. 1; oikaisu: EYVL L 257, 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EYVL L 180, 9.7.1997, s. 1; oikaisu: EYVL L 40, 13.2.1998, s. 17.

Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää**(Asia COMP/M.2917 – Wendel-KKR/Legrand)**

(2003/C 36/07)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komissio päätti 14. lokakuuta 2002 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- paperipainoksena Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimiston myyntitoimistoista (ks. luettelo viimeisellä sivulla),
- elektronisessa muodossa Celex-tietokannan CEN-versiona asiakirjanumerolla 302M2917. Celex on Euroopan yhteisön oikeuden asiakirjojen automaattinen käsittelyjärjestelmä.

Lisätietoja tilauksista osoitteella:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Puhelin (352) 29 29-42718, faksi (352) 29 29-42709.

Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää**(Asia COMP/M.3052 – ENI/Fortum Gas)**

(2003/C 36/08)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komissio päätti 23. tammikuuta 2003 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- paperipainoksena Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimiston myyntitoimistoista (ks. luettelo viimeisellä sivulla),
- elektronisessa muodossa Celex-tietokannan CEN-versiona asiakirjanumerolla 303M3052. Celex on Euroopan yhteisön oikeuden asiakirjojen automaattinen käsittelyjärjestelmä.

Lisätietoja tilauksista osoitteella:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Puhelin (352) 29 29-42718, faksi (352) 29 29-42709.

Päätös olla vastustamatta ilmoitettua keskittymää
(Asia COMP/M.2881 – Koninklijke BAM NBM/HBG)

(2003/C 36/09)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komissio päätti 3 syyskuuta 2002 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja julistaa, että se soveltuu yhteismarkkinoille. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavissa vain hollannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen, kun siitä on poistettu kaikki sen mahdollisesti sisältämät liikesalaisuudet. Se on saatavissa:

- paperipainoksena Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimiston myyntitoimistoista (ks. luettelo viimeisellä sivulla),
- elektronisessa muodossa Celex-tietokannan CNL-versiona asiakirjanumerolla 302M2881. Celex on Euroopan yhteisön oikeuden asiakirjojen automaattinen käsittelyjärjestelmä.

Lisätietoja tilauksista osoitteella:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Puhelin (352) 29 29-42718, faksi (352) 29 29-42709.

III

(Tiedotteita)

KOMISSIO

Euroopan komission julkaisema

EHDOTUSPYYNTÖ

Asia Urbs -ohjelmaa varten

(2003/C 36/10)

1. Julkaisuviite

EuropeAid/115361/C/G.

2. Ohjelma ja rahoituslähde

Asia Urbs -ohjelma. Budjettikohta B7-3000/B7-3010 (Etelä- ja Kaakkois-Aasia sekä Kiina).

3. Toiminnan luonne, maantieteellinen alue ja hankkeen kesto

a) Ehdotuksia pyydetään Euroopan ja Aasian maiden paikallisviranomaisten yhteistyötä edistävien yhteisten kaupunkihankkeiden yhteisrahoitusta varten. Toimintaloja ovat **yhdyskuntasuunnittelu, kaupunkien sosioekonominen kehittäminen, kaupunkiympäristö ja kaupunkien sosiaalialan infrastruktuuri**. Katso lisätietoja Asia Urbs -ohjelman verkkosivuilta:

http://europa.eu.int/comm/europeaid/projects/asia-urbs/index_en.htm

Kaikkien toimien olisi kuuluttava johonkin seuraavista ohjelman osista:

Selvitys – hakijat, joiden on laadittava selvitys ennen kehityshankkeen suunnittelua.

Kehityshanke – hakijat, jotka haluavat jättää koko kehityshanketta koskevan ehdotuksen.

Tiedonjakohanke – hakijat, jotka haluavat levittää hyviä toimintatapoja ja teknistä tietoa kaupunkien kehittämisen alalla Asia Urbs -ohjelmaan osallistuvien ja alan muiden toimijoiden keskuudessa.

b) Maantieteellinen alue: Euroopan unioni ja ohjelmaan osallistuvat Aasian maat eli Bangladesh, Bhutan, Filippiinit, Indonesia, Intia, Kambodža, Kiina ⁽¹⁾, Laos, Male-

sia, Malediivit, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Thaimaa ja Vietnam.

c) Hankkeen enimmäiskesto:

— 6 kuukautta selvitysten osalta;

— 24 kuukautta kehityshankkeiden ja tiedonjakohankkeiden osalta.

Lisätietoja vuoden 2003 hakuoppaasta, johon viitataan 12 kohdassa.

4. Tämän ehdotuspyynnön kokonaismääräraha

10 000 000 euroa.

5. Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärät

Yhteisrahoituksen enimmäismäärät ja avustusten enimmäis- ja vähimmäismäärät kutakin ohjelman osaa varten:

Selvitykset

— yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 65 %,

— avustusten enimmäismäärä: 15 000 euroa,

— avustusten vähimmäismäärä: 10 000 euroa.

Kehityshankkeet

— yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 65 %,

— avustusten enimmäismäärä: 500 000 euroa,

— avustusten vähimmäismäärä: 250 000 euroa.

Tiedonjakohankkeet

— yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 65 %,

— avustusten enimmäismäärä: 500 000 euroa,

— avustusten vähimmäismäärä: 250 000 euroa.

⁽¹⁾ Poislukien Hongkong ja Macao.

6. Avustuksia myönnetään enintään

40.

7. Tukikelpoiset hakijat

Hakijoiden on oltava EU:n jäsenvaltioiden tai tukikelpoisten Aasian maiden paikallisviranomaisia, jotka ovat solmineet kumppanuuden hankkeen täytäntöönpanoa varten (katso vuoden 2003 hakuoppaan 2.1.1 kohta).

Ehdotuksen voi jättää hakija, jolla on vähintään kaksi paikallisviranomaista kumppanina.

a) Jos hakija on peräisin aasialaisesta osanottajamaasta tai vastaavalta alueelta, sillä on oltava vähintään kaksi paikallisviranomaista kumppanina eri EU:n jäsenvaltioista.

b) Jos hakija on peräisin EU:n jäsenvaltiosta, sillä on oltava vähintään yksi paikallisviranomainen kumppanina aasialaisesta osanottajamaasta tai vastaavalta alueelta ja yksi paikallisviranomainen kumppanina jostain muusta EU:n jäsenvaltiosta.

8. Ehdotuspyyntömenettelyn tulosten alustava ilmoituspäivämäärä

Hakemuksen jättämisen ja menettelyn tulosten ilmoittamisen välinen aika on normaaliolosuhteissa noin kolme kuukautta.

Vuoden 2003 aikana ehdotuksensa jättäville hakijoille on tarkoitus ilmoittaa tuloksista seuraavasti:

— Määräaikaan 22. toukokuuta 2003 mennessä ehdotuksen jättäville elokuussa 2003.

— Määräaikaan 4. syyskuuta 2003 mennessä ehdotuksen jättäville joulukuussa 2003.

9. Myöntämisperusteet

Katso vuoden 2003 hakuoppaan 2.3 kohta. On huomattava, että hakemukset arvioidaan erikseen yhtäältä hallinnollisten vaatimusten mukaisuuden ja tukikelpoisuuden ja toisaalta teknisen laadun osalta.

10. Hakemuslomake ja toimitettavat tiedot

Hakemukset on laadittava käyttäen 12 kohdassa mainittuun hakuoppaaseen liitettyä **vakiomuotoista hakemuslomaketta**, jonka muotoa ja ohjeita on noudatettava tarkasti. **Hakijan on toimitettava** jokaisesta hakemuksesta yksi alkuperäiskappale, joka sisältää hakuoppaassa

määritellyt asiakirjat, ja lisäksi kaksi sähköistä versiota levykkeellä tai CD-ROM-levyllä (MS Word- ja MS Excel-tiedostoina).

Alihankkijoiden valinnassa hakijoiden tulee välttämättä noudattaa asiaankuuluvia Euroopan komission sääntöjä. Voittoa tuottavien organisaatioiden tulee noudattaa Euroopan komission sopimusmenettelytapoja. Katso vuoden 2003 hakuoppaan kohta 2.1.2. sopimusmenettelytavoista (vakioavustussopimuksen liite IV) sekä yleisimmät kysymykset ja niiden vastaukset, jotka ovat saatavilla alla mainituilla verkkosivuilla.

11. Hakemusten viimeiset jättöpäivät

22. toukokuuta 2003, klo 16.00 Keski-Euroopan aikaa.

4. syyskuuta 2003, klo 16.00 Keski-Euroopan aikaa.

Ensimmäisen määräajan jälkeen vastaanotetut hakemukset otetaan automaattisesti huomioon seuraavalla hakukierroksella.

Hakemuksia, jotka Euroopan komissio on vastaanottanut vuoden 2003 hakuoppaassa ilmoitetussa osoitteessa **4. syyskuuta 2003 klo 16.00** (Keski-Euroopan aikaa) jälkeen, ei oteta huomioon.

12. Lisätietoja

Ehdotuspyyntöä koskevia lisätietoja löytyy hakuoppaasta (Guidelines for Applicants 2003), joka julkaistaan yhdessä tämän ilmoituksen kanssa yhteistyötoimisto EuropeAidin verkkosivuilla:

http://europa.eu.int/comm/europeaid/index_en.htm (erityisesti: <http://europa.eu.int/comm/europeaid/cgi/frame12.pl>)

ja joka on myös saatavissa Asia Urbs -ohjelman verkkosivuilla:

http://europa.eu.int/comm/europeaid/projects/asia-urbs/index_en.htm

Ehdotuspyyntöä koskevat kysymykset on lähetettävä sähköpostitse (tämän ehdotuspyynnön 1 kohdassa esitetty julkaisuviite mainiten) osoitteeseen:

europeaid-asia-urbs@cec.eu.int

Hakijoita kehoitetaan seuraamaan edellä mainittuja Internet-sivuja säännöllisesti aina hakemuksen jättöpäivään asti, sillä komissio julkaisee niillä yleisimmät kysymykset ja niiden vastaukset.

Euroopan komission julkaisema

EHDOTUSPYYNTÖ

Aasian tietotekniikka ja viestintä -ohjelmaa (Asia IT & C) varten

(2003/C 36/11)

1. Julkaisuviite

EuropeAid/115327/C/G.

2. Ohjelma ja rahoituslähde

ALA Asia IT & C. Budjettikohta B7-3010 (Etelä-, Kaakkois-Aasia ja Kiina).

3. Toimien luonne, maantieteellinen alue ja hankkeen kesto

a) Ehdotuksia pyydetään Euroopan ja Aasian sekä Aasian ja Euroopan välistä tietotekniikan siirtoa lisäävien yhteishankkeiden yhteisrahoitusta varten. Toiminta-aloja ovat maanviljelys, kasvatusta, terveydenhuolto, yhteiskunta, liikenne, matkailu, älykkäät valmistusmenetelmät ja sähköinen kaupankäynti. Lisätietoja löytyy Asia IT & C -ohjelman Internet-sivulta osoitteesta

<http://europa.eu.int/comm/europeaid/projects/asia-itc>

Kaikissa toiminnoissa olisi oltava jokin seuraavista osatekijöistä:

1. Yhteydenotto- ja yhteyden ylläpitotoimet – tämä osa tukee yhteisöjen yksilöimistä ja yhteen liittämistä työryhmissä, työpajoissa, seminaareissa ja kokouksissa yhteensopivien ratkaisujen löytämiseksi, määrittämiseksi ja arvioimiseksi Euroopan ja Aasian IT & C ympäristöjen sopeuttamisessa.

2. Lyhyet (yliopistotasoiset) kurssit – tämä osa tukee loppuututkinnon suorittaneiden tai jatko-opiskelijoiden kursseja ja työpajoja joko liike-elämässä tai korkeakoulujen yhteydessä tärkeimpien tietotekniikan ja viestinnän kysymysten tutkimiseksi, taitotiedon siirtämiseksi ja/tai ratkaisujen löytämiseksi.

3. Tietoyhteiskunnan yhteenkytkettävyys – tämä osa tukee toimia, joilla merkittävästi parannetaan, tehdään tunnetuksi ja tehostetaan suoria viestintäyhteyksiä ja sähköistä liikennettä sekä Euroopan ja Aasian välillä että Aasiassa. Suoran yhteenkytkettyyden parantamiseen investoivat yhteisöt voivat saada tukea tästä välineestä mannerten välisen viestintäverkon vahvistamiseksi. Tällaisiin investointeihin läheisesti liittyviä toimia samoin kuin yhteyksien laadun, luotettavuuden ja varmuuden parantamiseen tähtäviä toimia tuetaan myös.

4. Yhteys eurooppalaisiin tietotekniikan ja viestinnän aloitteisiin ja ohjelmiin – tämä osa tukee työryh-

mien, työpajojen ja/tai muiden yhteyksien helpottamiseen ja parantamiseen pyrkivien tapahtumien yksilöimistä ja toteuttamista ja/tai Aasian tietotekniikan ja viestinnän asiantuntijoiden osallistumisesta olemassa olevien Euroopan tietotekniikan ja viestinnän aloitteiden kehittämiseen ja toteuttamiseen, taitotiedon siirto mukaan lukien, esimerkiksi yhteisön tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) puiteohjelman avulla.

5. Euroopan ja Aasian sääntely- ja lainsäädäntöjärjestelmien rakenteiden ymmärtäminen – tämä osa tukee tutkimuksia, työryhmiä, työpajoja, seminaareja ja/tai kokouksia, jotka tähtäävät Euroopan ja Aasian tietotekniikkaa ja viestintää koskevien sääntely- ja lainsäädäntöjärjestelmien rakenteiden sekä niiden mahdollisuuksien ja puutteiden vastavuoroisen ymmärtämisen parantamiseen ja tietotekniikan ja viestinnän käytöllä toteutettavien parannusten yksilöimiseen ja määrittelyyn tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

6. Käytännön demonstraatiohankkeet – tämä osa tukee Euroopan unionin tietotekniikan ja viestinnän käytäntöjen ja tekniikkojen esittelyä Aasiassa tai Aasian käytäntöjen ja tekniikkojen esittelyä Euroopan unionissa. Tämä ohjelman osa täydentää edellä olevia osia, joiden osalta suositellaan aiempia toimia.

b) Maantieteellinen alue: Maantieteellinen alue on Euroopan unioni sekä seuraavat Aasian osanottajamaat: Afganistan, Bangladesh, Bhutan, Kamputsea, Kiina⁽¹⁾, Itä-Timor, Intia, Indonesia, Laos, Malesia, Malediivit, Nepal, Pakistan, Filippiinit, Sri Lanka, Thaimaa ja Vietnam.

c) Hankkeen enimmäiskesto: 3 vuotta.

Lisätietoja vuoden 2003 hakuoppaasta, johon viitataan 12 kohdassa.

4. Tämän ehdotuspyynnön kokonaismääräraha

5 000 000 euroa.

5. Tuen enimmäis- ja vähimmäismäärät

Yhteisrahoituksen enimmäismäärät ja avustusten enimmäis- ja vähimmäismäärät kutakin ohjelman osaa varten:

Yhteydenotto- ja yhteyden ylläpitotoimet

— Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 50 prosenttia

(¹) Poislukien Hongkong ja Macao.

- Avustusten enimmäismäärä: 200 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 100 000 euroa

Lyhyet (yliopistotasoiset) kurssit

- Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 50 prosenttia
- Avustusten enimmäismäärä: 200 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 100 000 euroa

Tietoyhteiskunnan yhteenkytkettävyys

- Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 50 prosenttia
- Avustusten enimmäismäärä: 400 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 200 000 euroa

Yhteys eurooppalaisiin tietotekniikan ja viestinnän aloitteisiin ja ohjelmiin

- Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 80 prosenttia
- Avustusten enimmäismäärä: 400 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 200 000 euroa

Euroopan ja Aasian sääntely- ja lainsäädäntöjärjestelmien rakenteiden ymmärtäminen

- Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 75 prosenttia
- Avustusten enimmäismäärä: 200 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 100 000 euroa

Käytännön demonstraatiohankkeet

- Yhteisrahoituksen enimmäismäärä: 25 prosenttia
- Avustusten enimmäismäärä: 400 000 euroa
- Avustusten vähimmäismäärä: 200 000 euroa

6. Myönnettävien avustusten enimmäislukumäärä

45.

7. Tukikelpoiset hakijat

Hakijoiden on oltava kansallisia tai alueellisia viranomaisia, julkisen sektorin toimijoita tai yksityissektorin tai kansalaisyhteiskunnan voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä (kuten tutkimuskeskuksia, yliopistoja, ammattiyhdistyksiä tai -liittoja, valtiosta riippumattomia järjestöjä) (katso vuoden 2003 Aasian tietotekniikan ja viestinnän hakuoppaan 2.1.1 kohta).

Ehdotuksen voi jättää hakija, jolla on vähintään kaksi kumppania.

- a) Jos hakija on peräisin aasialaisesta osanottajamaasta/alueelta, sillä on oltava kaksi kumppania kahdesta eri EU-jäsenvaltiosta.

- b) Jos hakija on peräisin EU-jäsenvaltiosta, sillä on oltava yksi kumppani aasialaisesta osanottajamaasta/alueelta ja yksi Euroopan unionin muusta jäsenvaltiosta.

8. Ehdotuspyyntömenettelyn tulosten alustava ilmoituspäivämäärä

Hakemuksen jättämisen ja menettelyn tulosten ilmoittamisen välinen aika on normaaliolosuhteissa noin neljä kuukautta.

Tämän ehdotuspyynnön hakijoille aiotaan ilmoittaa tuloksista syyskuussa 2003.

9. Myöntämisperusteet

Katso vuoden 2003 hakuoppaan 2.3 kohta. On huomattava, että hakemusten hallinnonmukaisuus ja tukikelpoisuus sekä tekninen laatu arvioidaan erikseen.

10. Hakemuslomake ja toimitettavat tiedot

Hakemukset on laadittava käyttäen 12 kohdassa mainittuun hakuoppaaseen liitettyä **vakiomuotoista hakemuslomaketta**, jonka muotoa ja ohjeita on noudatettava tarkasti. **Hakijan on toimitettava** jokaisesta hakemuksesta **yksi allekirjoitettu alkuperäiskappale**.

Hakemuksesta on toimitettava myös neljä (4) sähköistä kopiota.

11. Hakemusten viimeiset jättöpäivät

16. toukokuuta 2003, klo 16.00 Brysselin aikaa.

Euroopan komission viimeisen jättöpäivän 16. toukokuuta 2003 klo 16.00 jälkeen vastaanottamia hakemuksia ei oteta huomioon.

12. Lisätietoja

Ehdotuspyyntöä koskevia lisätietoja löytyy hakuoppaasta (Guidelines for Applicants), joka julkaistaan yhdessä tämän ilmoituksen kanssa EuropeAid-toimiston Internet-sivulla osoitteessa:

http://europa.eu.int/comm/europeaid/index_en.htm

ja osoitteessa:

<http://europa.eu.int/comm/europeaid/projects/asia-itc>

Ehdotuspyyntöä koskevat kysymykset on lähetettävä sähköpostilla (tämän ehdotuspyynnön 1 kohdassa esitetty julkaisuviite mainiten) osoitteeseen:

europaaid-asia-itc@cec.eu.int

Hakijoita kehoitetaan seuraamaan yllä mainittuja Internet-sivuja säännöllisesti aina hakemuksen jättöpäivään asti, sillä komissio julkaisee kyseisillä sivuilla yleisimmät kysymykset ja niiden vastaukset.

OIKAISUJA**Oikaistaan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2000 – Kertomus yleiseen talousarvioon liittyvistä toimista ja toimielinten vastaukset**

(Euroopan yhteisöjen virallinen lehti C 359, 15. joulukuuta 2001)

(2003/C 36/12)

Poistetaan sivulta 71 kohta 2.38 ja alaviite 24 (jotka koskevat yhteisen maatalouspolitiikan osalta annettuun tarkastuslausumaan liittyvää arviointia) ja niihin liittyvä komission vastaus.
